

คู่มือปฏิบัติงาน

การตรวจสอบการถือครองที่ดิน
ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2563

สำนักงานจัดการปฏิรูปที่ดิน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พระบรมราโชบายเกี่ยวกับงานปฏิรูปที่ดิน

ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๑. การแบ่งจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรในขั้นต้น ควรให้เป็นไปตามเนื้อที่ที่เกษตรกรถือครองอยู่เดิมให้มากที่สุด ไม่ว่าจะโดยเจ้าของที่ดินเอง หรือโดยการเช่า ทั้งนี้ ภายในขอบเขตที่พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดไว้ พื้นที่อาจจะลดลงไปบ้าง ตามสภาพภูมิศาสตร์ของท้องถิ่นนั้นๆ

๒. การจัดตั้งชุมชนที่อยู่อาศัย ควรให้เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกรและให้สอดคล้องกับสภาพเดิมของท้องถิ่นนั้นๆ ให้มากที่สุด และจัดชุมชนให้อยู่เป็นกลุ่มก้อนเพื่อความปลอดภัย และทำให้การลงทุนในด้านการจัดการสาธารณูปการ เช่น น้ำสะอาด ไฟฟ้า ฯลฯ ถูกลงด้วย

๓. จัดระบบการรวมกลุ่มในระดับหมู่บ้านรวมกันเป็นสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดินและเชื่อมโยงไปถึงสหกรณ์ในเมืองใหญ่ๆ เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ของสมาชิกได้อย่างกว้างขวางโดยแท้จริง

๔. การพัฒนาด้านต่างๆ รวมทั้งการจัดระบบชลประทาน คมนาคม และบริการสาธารณูปการต่างๆ เมื่อดำเนินการจัดหาให้แล้ว ต่อไปก็ให้สหกรณ์รับช่วงไปดำเนินการต่อและจัดการบำรุงรักษาต่อไป โดยเจ้าหน้าที่รัฐบาลค่อยๆ ถอนตัวออกได้ เมื่อสหกรณ์มีประสิทธิภาพพอเพียงที่จะรับช่วงต่อไป

๕. ในระยะแรกจะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถและเสียสละอยู่ประจำ เพื่อให้คำแนะนำส่งเสริมแก่สหกรณ์โดยใกล้ชิด และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากส่วนกลางออกไปตรวจการ ดูแลเยี่ยมเยียน และให้คำแนะนำ เป็นการให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่โดยสมำเสมอ

๖. การจัดที่ดินทำกินให้เกษตรกร จะต้องคำนึงถึงการขยายตัวของประชากรในท้องถิ่นในอนาคตด้วย ดังนั้น ป่าไม้ชุมชนที่ดำริจะจัดสร้างขึ้นอาจใช้เป็นที่สำรองสำหรับการทำมาหากินในอนาคตได้ด้วย

๗. การปฏิรูปที่ดินในแต่ละท้องที่ จะต้องเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ในระยะเวลาประมาณ ๒ - ๓ ปี เพื่อให้เกษตรกรเห็นผลผลิตโดยไม่ชักช้า

๘. สำหรับเงินชดเชยค่าที่ดินที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน ซึ่งรัฐบาลจะต้องทูลเกล้าฯ ถวายตามกฎหมายของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์นั้น จะพระราชทานเป็นเงินหมุนเวียนสำหรับการดำเนินงานของสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว โดยจะได้ทรงแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาสำหรับบริหารเงินทุนนี้ขึ้นคณะหนึ่ง

๙. มีพระราชประสงค์ให้ผู้ที่เป็นผู้เช่าที่ดินของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์อยู่เดิมได้ทำกินในที่ดินนั้นไปตลอดชั่วลูกชั่วหลาน ตราบที่ยังยึดถืออาชีพเกษตรกรรมอยู่ แต่จะไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น

คำนำ

คู่มือการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำ เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูล สร้างความเข้าใจในแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบ การถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งในการจัดทำ คู่มือดังกล่าว ได้รับคำแนะนำจากเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้บริหารส่วนกลาง ปฏิรูปที่ดินจังหวัด และการร่วม ระดมความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่จังหวัดผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบที่ดิน เพื่อให้คู่มือการตรวจสอบ การถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินมีความสมบูรณ์ ถูกต้อง ชัดเจน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนตอบสนองต่อนโยบายของ รัฐบาลลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ขอขอบคุณเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้บริหารส่วนกลาง ปฏิรูปที่ดินจังหวัด และเจ้าหน้าที่จังหวัด ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือการตรวจสอบการถือครองที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดินให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฯ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้สนใจทั่วไปเกี่ยวกับการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน หากมีข้อผิดพลาด ประการใด ผู้จัดทำต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

กลุ่มตรวจสอบสิทธิและการทำประโยชน์

พฤษภาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

หน้า

๑. ความเป็นมา	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. แผนงาน ๕ ปี การตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ที่ดินที่จัดแล้ว)	๒
๔. แผนปฏิบัติการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	๓
๕. ตารางสรุปการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานตรวจสอบการถือครองที่ดินฯ	๔
๖. ขั้นตอนการดำเนินงานและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบการดำเนินงาน ตรวจสอบการถือครองที่ดินฯ	๔
๗. ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบการถือครองที่ดิน กรณี พบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ เปลี่ยนการทำประโยชน์ รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม	๙
๘. ภาคผนวก	๑๒
๘.๑ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน	
๘.๒ ตัวอย่างแบบรายงานการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน	
๘.๓ ตัวอย่างหนังสือแจ้งให้มาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม	
๘.๔ แบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน (แบบตรวจสอบ ๒)	
๘.๕ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงแปลงที่ดิน	
๘.๖ ตัวอย่างแบบรายงานผลการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณี พบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ	
๘.๗ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการสั่งให้เกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน และการดำเนินการกับบุคคลภายนอกที่กระทำผิดกฎหมาย ส.ป.ก.	
๘.๘ ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐	

คู่มือการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑. ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๒ (๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดิน เพื่อให้ประชาชนมีที่ดินทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา ตามข้อ ๗ พัฒนาความเข้มแข็งจากฐานราก และข้อ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน และนโยบายเร่งด่วน ข้อ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม โดยปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน จัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกร ตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รกร้าง และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในการครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินรัฐและที่ดินเอกชน โดยอนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์และมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) สัญญาเช่า สัญญาเช่าซื้อให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ๗๒ จังหวัด จำนวน ๒.๘๘ ล้านราย ๓.๖๘ ล้านแปลง ๓๖.๑๒ ล้านไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒) และเกษตรกรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น ส.ป.ก. จึงต้องดำเนินการตรวจสอบสิทธิและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง และได้ดำเนินงานมาโดยตลอด แต่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

แต่ข้อเท็จจริงยังปรากฏออกสู่สังคมว่า ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินมีการซื้อขายเปลี่ยนมือหรือเกษตรกรกระทำผิดระเบียบกันมาก ประกอบกับ ส.ป.ก. ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อจะตอบได้ว่าแท้จริงนั้นเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินกระทำผิดระเบียบจำนวนเท่าใด ดังนั้น ส.ป.ก. จำเป็นต้องสร้างมาตรฐานในการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมและสามารถตรวจสอบได้ ส.ป.ก. จึงกำหนดให้จัดทำ

โครงการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยตรวจสอบสิทธิและการทำประโยชน์ ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินทุกรายทุกแปลง ภายใน ๖ ปี เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด และดำเนินการแก้ไขปัญหากับการทำประโยชน์ในที่ดิน ของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างเป็นระบบ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้ง สามารถคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมให้อยู่ในมือของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

คู่มือฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบการถือครองและการทำประโยชน์ในที่ดิน (ที่ดินที่จัดแล้ว) ได้อย่างถูกต้อง เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน โดยมุ่งหวังการสร้างมาตรฐานการดำเนินงานการตรวจสอบการถือครองที่ดินฯ อันจะนำไปสู่ การได้มาซึ่งข้อเท็จจริงการเปลี่ยนมือ เปลี่ยนการทำประโยชน์ของเกษตรกร

๓. แผนงาน ๖ ปี การตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ที่ดินที่จัดแล้ว)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดแผนการตรวจสอบ ๗.๔ ล้านไร่

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดแผนการตรวจสอบ ๗.๐ ล้านไร่

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดแผนการตรวจสอบ ๕.๓ ล้านไร่

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดแผนการตรวจสอบ ๕.๕ ล้านไร่

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดแผนการตรวจสอบ ๕.๕ ล้านไร่

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดแผนการตรวจสอบ ๕.๔ ล้านไร่

รวม

๓๖.๑ ล้านไร่

๔. แผนปฏิบัติการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

กิจกรรม	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมตรวจสอบการถือครองที่ดิน												
1. ส.ป.ก. ส่งข้อมูลรายแปลงให้ ส.ป.ก.จังหวัด	← 100 % →											
2. ส.ป.ก.จังหวัด สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ให้หน่วยงานเข้าใจ เรื่องการตรวจสอบการถือครองที่ดินฯ และผู้ได้รับการจัดที่ดินทราบถึงสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ		← 100 % →										
3. คปจ. แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง การใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน		← 100 % →										
4. ส.ป.ก.จังหวัด ลงพื้นที่หาข้อมูลเบื้องต้น จากผู้ที่น่าเชื่อถือได้			30%	60%	85%	100%						
5. ส.ป.ก.จังหวัด รวบรวมข้อมูลนำเสนอ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ ให้ความเห็นชอบ				30%	50%	70%	85%	100%				
6. ส.ป.ก. จังหวัด ประสานผู้ปกครองท้องที่ นัศนัยเกษตรกรให้มาชี้แจงข้อเท็จจริง ตามจุดนัดหมายในท้องที่นั้น ๆ					30%	45%	60%	75%	90%	100%		
7. ส.ป.ก.จังหวัด จัดทำหนังสือแจ้งให้มา ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม บันทึกผล ตามแบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ และเจ้าหน้าที่ลงนามรับรอง							20%	40%	55%	75%	90%	100%
กิจกรรมตรวจสอบการถือครองที่ดิน กรณี พบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ												
1. ส.ป.ก. ส่งข้อมูลรายแปลงให้ ส.ป.ก.จังหวัด	← 100 % →											
2. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด เป็นคณะทำงานติดตามและตรวจสอบ ข้อเท็จจริงแปลงที่ดิน												
3. ส.ป.ก.จังหวัด ลงพื้นที่ตรวจสอบ การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง เพื่อรวบรวม พยาน หลักฐาน และสรุปข้อเท็จจริง		15%	30%	45%	60%	75%	90%	100%				
4. ส.ป.ก.จังหวัด จัดทำหนังสือแจ้งเตือน แจ้งสิทธิ/แจ้งข้อเท็จจริง					15%	30%	45%	60%	75%	90%	100%	
5. สรุปรายชื่อผู้ได้รับการจัดที่ดินไม่ปฏิบัติตาม หนังสือแจ้งเตือน/แจ้งสิทธิ เสนอ คปจ. สั่งให้สิ้นสิทธิเข้าทำประโยชน์								20%	40%	60%	80%	100%

๕. ตารางสรุปการบริหารจัดการงบประมาณการดำเนินงานตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

รายละเอียด	งบประมาณ
1. ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม	500 บาท/ราย
2. ค่าตรวจสอบที่ดิน	3 บาท/ไร่
2.1 ค่าใช้จ่ายในการสร้างการรับรู้	0.5 บาท/ไร่
2.2 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ	1.4 บาท/ไร่
2.3 ค่าจัดทำหนังสือแจ้งให้มาชี้แจงข้อเท็จจริง	0.8 บาท/ไร่
2.4 ค่าบริหารจัดการ	0.3 บาท/ไร่
3. ค่าตรวจสอบ กรณี พบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ	300 บาท/แปลง
3.1 ค่าจัดทำหนังสือแจ้งเตือน/แจ้งสิทธิ/แจ้งข้อเท็จจริง	50 บาท/แปลง
3.2 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ	200 บาท/แปลง
3.3 ค่าบริหารจัดการ	50 บาท/แปลง

หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

๖. ขั้นตอนการดำเนินงาน

เพื่อให้กระบวนการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กรณีที่ดินที่จัดแล้ว) มีประสิทธิภาพ ส.ป.ก. ได้กำหนดกระบวนการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ส.ป.ก.จังหวัดสร้างการรับรู้ การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้

๑.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล เข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ประชาสัมพันธ์ในภาพรวมทั้งจังหวัดไม่ใช่เฉพาะอำเภอที่มีแผนงานในปีนั้น ๆ)

๑.๒ ผู้ได้รับการจัดที่ดินได้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

ขั้นตอนที่ ๒ การตรวจสอบการถือครองที่ดิน

๒.๑ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์
 ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน โดยมีองค์ประกอบดังนี้ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ผู้แทนท้องถิ่น
 ที่เกี่ยวข้อง/ผู้ปกครองท้องที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำเกษตรกร/อ.ส.ป.ก./ปราชญ์เกษตร/ผู้นำกลุ่มเกษตรกร/
 ผู้นำสถาบันเกษตรกร กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ หรือกลุ่มงานตามที่ได้รับมอบหมาย (การแต่งตั้งให้เป็นไป
 ตามความเหมาะสมของ ส.ป.ก.จังหวัด จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน) ให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา
 ให้ความเห็นในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

๒.๒ ส.ป.ก. ส่งข้อมูลรายละเอียดจากฐาน ALRO LAND (ตารางที่ ๘.๒ : ข้อมูลรายละเอียด
 ที่เปรียบเทียบฐานข้อมูลการขอสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. หรือฐานข้อมูลการกู้ยืมเงินจากกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
 เพื่อเกษตรกร หรือฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเป็นข้อมูล
 ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์ในที่ดิน) ให้ ส.ป.ก.จังหวัด
 โดยกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ หรือกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายลงพื้นที่หาข้อมูลการทำประโยชน์ในที่ดิน
 เบื้องต้นจากผู้ที่น่าเชื่อถือได้ เช่น ผู้แทนท้องถิ่น ผู้ปกครองท้องที่ ผู้นำเกษตรกร อ.ส.ป.ก. เป็นต้น
 กล่าวคือการหาข้อมูลการทำประโยชน์ในที่ดินในแปลงเกษตรกรรม แปลงชุมชน กิจการสาธารณูปโภค
 กิจการสนับสนุนเกี่ยวเนื่องฯ การไม่ใช้ประโยชน์ในที่ดิน เช่น ทิ้งร้าง ขยายให้เช่า ทำผิดวัตถุประสงค์
 ไม่ทราบข้อมูล เป็นต้น หรือผู้ได้รับการจัดที่ดินเสียชีวิต (กรณีเสียชีวิต จะต้องยืนยันได้ว่าเสียชีวิตแล้วจริง
 เช่น การแจ้งการเสียชีวิต /ใบมรณบัตร หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

๒.๓ รวบรวมข้อมูลตามแบบรายงานการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เพื่อเสนอให้
 คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์ในที่ดินพิจารณาดังนี้

(๑) กรณีนำเสนอข้อมูลว่า “ใช้ประโยชน์ด้วยตนเอง” คณะกรรมการกลั่นกรองฯ
 พิจารณาแล้ว

- เห็นด้วย ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ปฏิบัติตามระเบียบ
- ไม่เห็นด้วย ให้สงสัยว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
- ไม่มีมติ ให้สงสัยว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
- เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(ทายาททำประโยชน์)

- เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(บุคคลอื่นทำประโยชน์)

(๒) กรณีนำเสนอข้อมูลว่า “ไม่ใช่ประโยชน์ที่ดิน” คณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ พิจารณาแล้ว

- เห็นด้วย ให้สงสัยว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
- ไม่เห็นด้วย ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ปฏิบัติตามระเบียบ
- ไม่มีมติ ให้สงสัยว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
- เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(ทายาททำประโยชน์)

- เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(บุคคลอื่นทำประโยชน์)

(๓) กรณีนำเสนอข้อมูลว่า “เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)” คณะอนุกรรมการ กลั่นกรองฯ พิจารณาแล้ว

- เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(ทายาทใช้ประโยชน์)

- เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(บุคคลอื่นทำประโยชน์)

- ไม่มีมติ ให้สงสัยว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

(๔) กรณีนำเสนอข้อมูลว่า “เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)” คณะอนุกรรมการ กลั่นกรองฯ พิจารณาแล้ว

- เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(ทายาททำประโยชน์)

- เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) ให้ถือว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิต

(บุคคลอื่นทำประโยชน์)

- ไม่มีมติ ให้สงสัยว่าผู้ได้รับการจัดที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

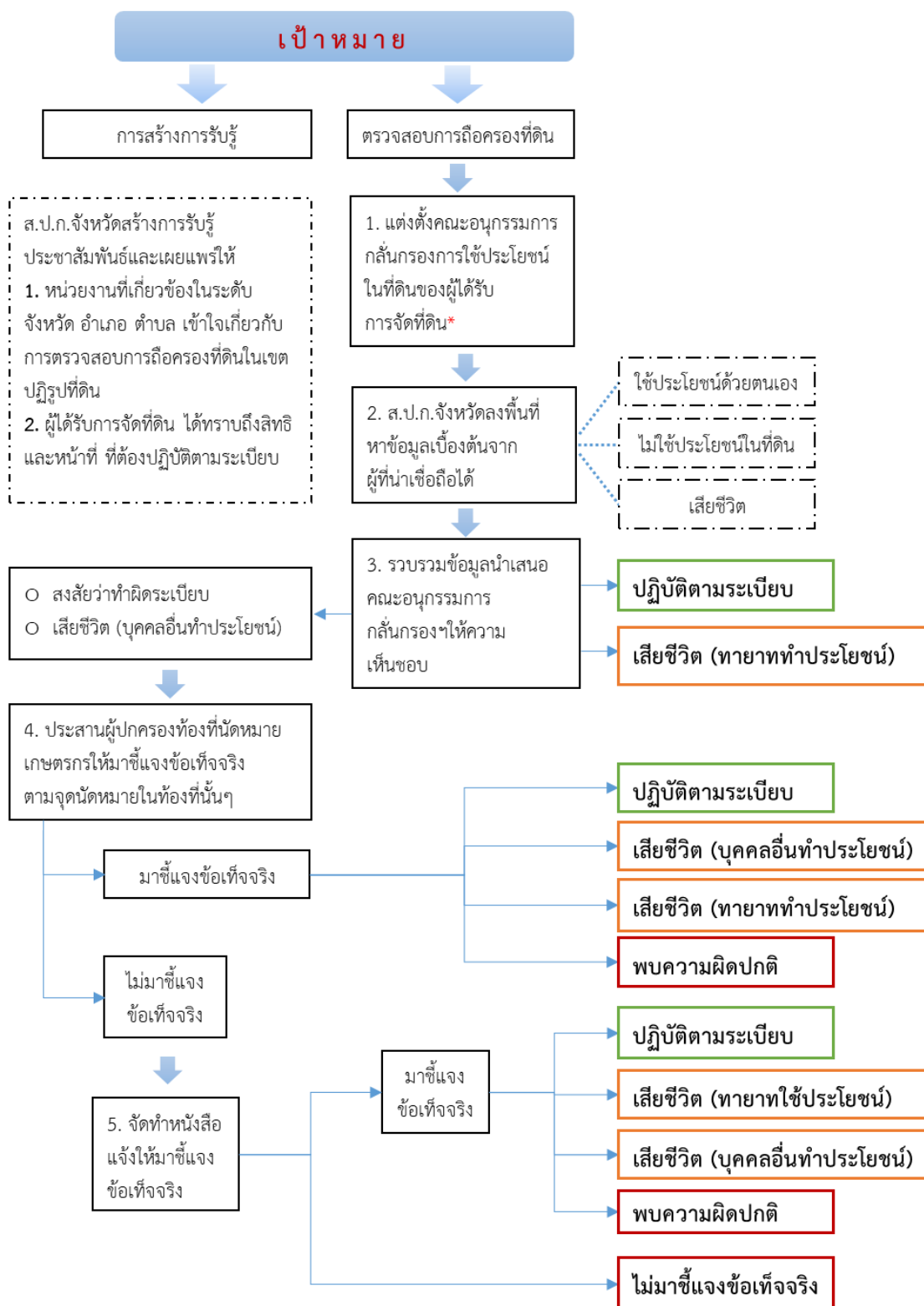
จากมติคณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ ถือเป็นข้อยุติ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ หรือกลุ่มงาน ที่ได้รับมอบหมายรายงานผลการตรวจสอบการถือครองต่อ ส.ป.ก. ในระบบ PARA

๒.๔ เมื่อพบข้อสงสัยว่าผู้ได้รับการจัดที่ดินไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือผู้ได้รับการจัดที่ดิน เสียชีวิตและมีบุคคลอื่นทำประโยชน์ในที่ดิน ให้กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ หรือกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย จัดทำแบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน (ภาคผนวก ๘.๓) โดยบันทึกข้อมูลในข้อที่ ๑ “ข้อมูล หลักจากฐานข้อมูลการจัดที่ดินของ ส.ป.ก.” พร้อมแนบบัญชีรายชื่อควบคุมงาน และส่งมอบงาน ให้กลุ่มกฎหมาย เพื่อกำหนดพื้นที่ที่จะดำเนินการตรวจสอบเป็นรายหมู่บ้าน โดยประสานผู้ปกครองท้องถิ่น นัดหมายผู้ได้รับการจัดที่ดินให้มาชี้แจงข้อเท็จจริงตามจุดนัดหมาย ณ หมู่บ้านนั้น ๆ เพื่อให้ข้อมูลตาม แบบตรวจสอบฯ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและบันทึกข้อมูลแล้วให้ลงนามรับรองในแบบตรวจสอบการใช้ ประโยชน์ในที่ดิน

๒.๕ ผู้ได้รับการจัดที่ดิน หรือทายาทของผู้ได้รับการจัดที่ดินไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่ นัดหมาย ให้กลุ่มกฎหมายจัดทำ “หนังสือขอให้ไปชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม” เพื่อมาแสดงตนว่า ผู้ได้รับการจัดที่ดินยังทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง หรือไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน และให้เจ้าหน้าที่ ตรวจสอบและบันทึกข้อมูลแล้วลงนามรับรองในแบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน หากผู้ได้รับ การจัดที่ดินไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือลงทะเบียนตอบรับ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบบันทึกในช่อง “พบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ เปลี่ยนการใช้ประโยชน์ รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม” ในแบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

เมื่อสรุปผลการตรวจสอบการถือครองที่ดินฯ ตามข้อ ๒.๔ และข้อ ๒.๕ แล้ว ให้กลุ่ม ยุทธศาสตร์ฯ หรือกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายรายงานผลในระบบ PARA เป็นระยะ พร้อมทั้งเก็บ แบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่สรุปผลว่า “เกษตรกรถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินด้วย ตนเอง ไม่มีการเปลี่ยนมือ” ในแฟ้ม ส.ป.ก. ๔-๐๖ หากผู้ได้รับการจัดที่ดินเสียชีวิต และทายาท ทำประโยชน์ในที่ดิน ให้กลุ่มกฎหมายแจ้งให้ทายาทมารับมรดกสิทธิ

แผนภาพแสดงกระบวนการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

* คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน จำนวนไม่น้อยกว่า 5 ราย ประกอบด้วย นายอำเภอ/ปลัดอำเภอ ผู้แทนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง/ผู้ปกครองท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้นำเกษตรกร/อ.ส.ป.ก./ปราชญ์เกษตรกร/ผู้นำกลุ่มเกษตรกร/ผู้นำสหกรณ์ กลุ่มยุทธศาสตร์

๗. ขั้นตอนการตรวจสอบการถือครอง กรณีพบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ รวบรวม พยานหลักฐานเพิ่มเติม

ดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๒ แล้ว ผู้ได้รับการจัดที่ดินไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือผู้ได้รับการจัดที่ดินเสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) หรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ ได้รับหนังสือลงทะเบียนตอบรับ ในปัจุบันประมาณถัดไปให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการดังนี้

๑. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด เป็นคณะทำงานติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริง แปลงที่ดิน

๒. เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง เพื่อรวบรวมพยานหลักฐาน และรายงานผลการตรวจสอบ เช่น รูปถ่ายแปลงที่ดิน ข้อมูลแปลงข้างเคียง ข้อมูลจาก ผู้ปกครองท้องที่ เป็นต้น

๓. สรุปข้อเท็จจริงว่า ผู้ได้รับการจัดที่ดินปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด/ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด

หมายเหตุ ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด หมายถึง เกษตรกรปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

๔. หากเกษตรกรไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ส.ป.ก.จังหวัด จะต้องดำเนินการ ตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการสั่งให้กับเกษตรกรสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน ตามหนังสือที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๑๐๙ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

๔.๑ กรณีต้องมีหนังสือเตือน ตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๘

- เกษตรกรได้รับการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้วนำที่ดินไปใช้ประโยชน์ อย่างอื่นที่ไม่ใช่เกษตรกรรม (ใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์)

- เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินนำที่ดินไปให้ผู้อื่นเช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือกระทำความผิดระเบียบฯ ข้อ ๗ กรณีใดกรณีหนึ่ง (ยกเว้นการขาย) และพบตัวเกษตรกร

๔.๒ กรณีไม่ต้องมีหนังสือเตือน แต่ให้มีหนังสือแจ้งสิทธิ ตามระเบียบเข้าทำประโยชน์

ข้อ ๘

- ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินนำที่ดินไปขาย ให้แก่ผู้อื่น เช่น ปรากฏหลักฐานการซื้อขาย เป็นต้น

- เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดิน กระทำผิดตามระเบียบการเข้าทำประโยชน์ฯ ข้อ ๗ (๑) - (๙) กรณีใดกรณีหนึ่ง (ยกเว้นการขาย) และหาตัวไม่พบ

- เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดิน ขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกร ตามระเบียบการเข้าทำประโยชน์ฯ ข้อ ๑๑ (๓)

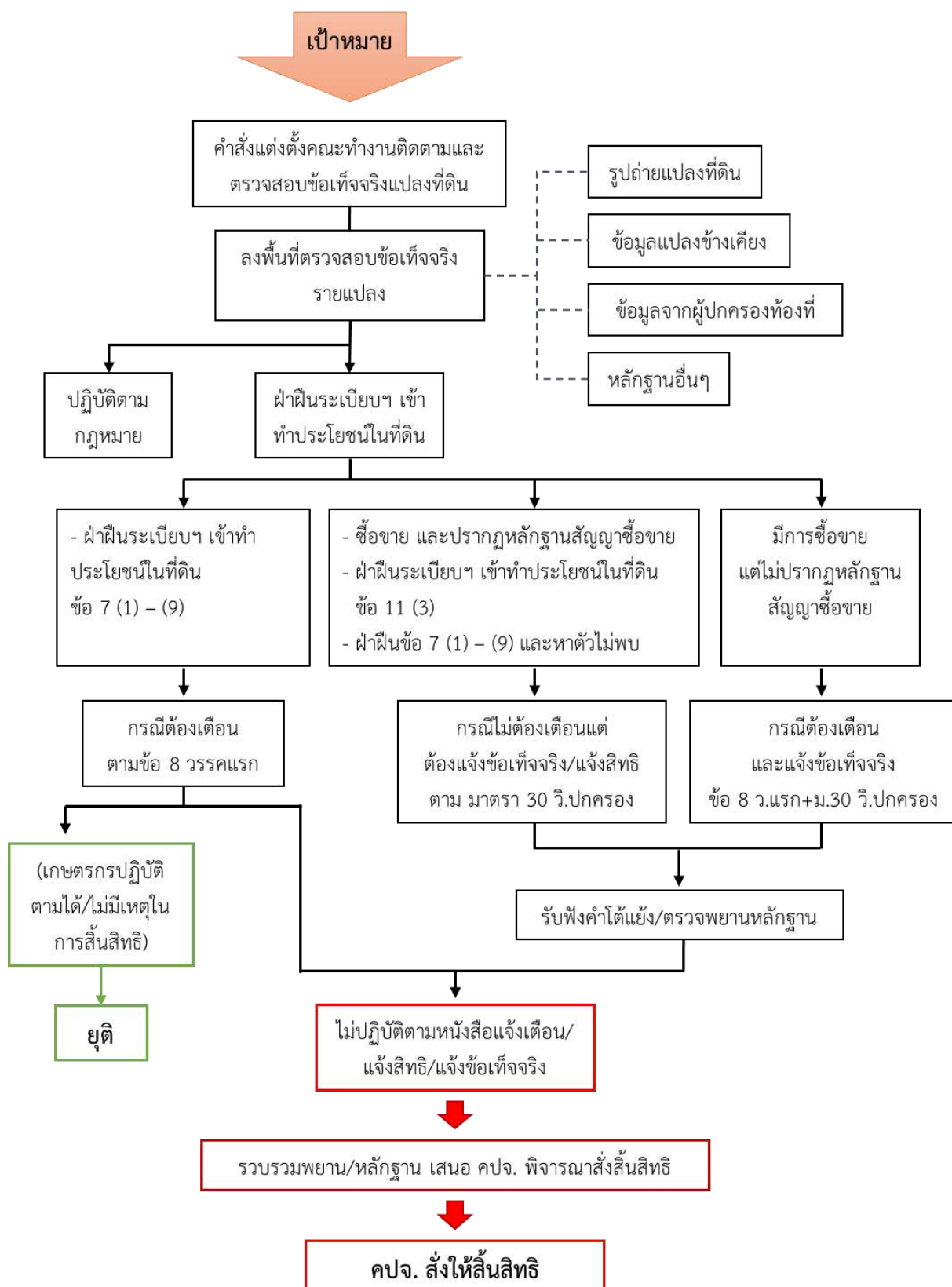
๔.๓ กรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีบุคคลอื่นเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ทำหนังสือแจ้งให้บุคคลนั้นและบริวารออกจากที่ดิน พร้อมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง

๕. สรุปรายชื่อผู้ได้รับการจัดที่ดินไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือน/แจ้งสิทธิ เสนอ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) สั่งให้สิ้นสิทธิเข้าทำประโยชน์ ตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๑๑

เมื่อ คปจ. มีมติสั่งให้เกษตรกรรายใดสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการตามกระบวนการของระเบียบและกฎหมายแล้วเสร็จ ให้กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ เก็บแบบตรวจสอบ ๒ ในแฟ้ม ส.ป.ก. ๔-๐๖

แผนภาพแสดงกระบวนการตรวจสอบการถือครองที่ดิน กรณี พบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ
รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม

๘. ภาคผนวก

๘.๑ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

๘.๒ ตัวอย่างแบบรายงานการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๘.๓ ตัวอย่างหนังสือแจ้งให้มาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

๘.๔ แบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน (แบบตรวจสอบ ๒)

๘.๕ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงแปลงที่ดิน

๘.๖ ตัวอย่างแบบรายงานผลการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีพบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ

๘.๗ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการสั่งให้เกษตรกรสละสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน และการดำเนินการกับบุคคลภายนอกที่กระทำผิดกฎหมาย ส.ป.ก.

๘.๘ ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

ที่ /๒๕๖...

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดแผนงานการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....ดำเนินการตรวจสอบการถือครองที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวมทั้งเป็นการติดตามและตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้ประสานตำบลที่รับผิดชอบ	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้แทนท้องถิ่นหรือผู้ปกครองท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการ
๓. ผู้นำเกษตรกรหรือ อ.ส.ป.ก.หรือปราชญ์เกษตร	คณะกรรมการ
๔. ผู้นำกลุ่มเกษตรกรหรือผู้นำสถาบันเกษตรกร	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ หรือกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมาย	คณะกรรมการ/เลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาให้ความเห็นในการใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ได้รับการจัดที่ดิน
 ๒. รายงานผลปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งเสนอแนวทางและให้ความเห็นในการแก้ไขปัญหาแต่ละกรณี
 ๓. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

(ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....)

หมายเหตุ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ชุดนี้ให้เป็นไปตามความเหมาะสมของ ส.ป.ก.จังหวัด

คำอธิบายการกรอกข้อมูลในตารางภาคผนวก ที่ 8.2

ผลการลงพื้นที่หาข้อมูลเบื้องต้น จากผู้ที่น่าเชื่อถือได้	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการฯ	สรุปผลการพิจารณาของ คณะกรรมการฯ	ประธานผู้ปกครองท้องถิ่นตมหมายเกษตรกรให้มาชี้แจง ข้อเท็จจริง		ทำหนังสือแจ้ง ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม	ผลการจัดทำหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง เพิ่มเติม
1. ใช้ประโยชน์ด้วยตนเอง	เห็นด้วย	ปฏิบัติตามระเบียบ		-	-	-
	ไม่เห็นด้วย	สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	มาชี้แจง	ปฏิบัติตามระเบียบ		
				ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ		
				เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี สงสัยว่าทำผิดระเบียบ	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตามระเบียบ
						ไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง
						เปลี่ยนการทำประโยชน์
						เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)
						เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)
						ไม่มาชี้แจง
	ไม่มีมติ	สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	มาชี้แจง	ปฏิบัติตามระเบียบ	-	-
				ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ		
				เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี สงสัยว่าทำผิดระเบียบ	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตามระเบียบ
						ไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง
						เปลี่ยนการทำประโยชน์
						เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)
						เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)
						ไม่มาชี้แจง
	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		-	-	-
	เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	มาชี้แจง	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี เสียชีวิต บุคคลอื่นทำประโยชน์	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)
						เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)

คำอธิบายการกรอกข้อมูลในตารางภาคผนวก ที่ 8.2

ผลการลงพื้นที่หาข้อมูลเบื้องต้น จากผู้ที่น่าเชื่อถือได้	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการฯ	สรุปผลการพิจารณาของ คณะกรรมการฯ	ประธานผู้ปกครองท้องถิ่นตมหมายเหตุกรให้มาชี้แจง ข้อเท็จจริง		ทำหนังสือแจ้ง ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม	ผลการจัดทำหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง เพิ่มเติม
2. ไม่ใช้ประโยชน์ในที่ดิน	เห็นด้วย	สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	มาชี้แจง	ปฏิบัติตามระเบียบ	-	-
				ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ		
				เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี สงสัยว่าทำผิดระเบียบ	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตามระเบียบ ไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง เปลี่ยนการทำประโยชน์ เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) ไม่มาชี้แจง
	ไม่เห็นด้วย	ปฏิบัติตามระเบียบ		-		
	ไม่มีมติ	สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	มาชี้แจง	ปฏิบัติตามระเบียบ		-
				ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ		
				เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี สงสัยว่าทำผิดระเบียบ	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตามระเบียบ ไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง เปลี่ยนการทำประโยชน์ เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) ไม่มาชี้แจง
	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		-		
	เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	มาชี้แจง	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		-
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี เสียชีวิต บุคคลอื่นทำประโยชน์	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)

คำอธิบายการกรอกข้อมูลในตารางภาคผนวก ที่ 8.2

ผลการลงพื้นที่หาข้อมูลเบื้องต้น จากผู้ที่น่าเชื่อถือได้	ผลการพิจารณาของ คณะอนุกรรมการฯ	สรุปผลการพิจารณาของ คณะอนุกรรมการฯ	ประสานผู้ปกครองท้องถิ่นตมหมายเหตุกรให้มาชี้แจง ข้อเท็จจริง		ทำหนังสือแจ้ง ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม	ผลการจัดทำหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง เพิ่มเติม
3. เสี่ยชีวิต (ทนายททำประโยชน์) (ไม่สามารถชี้ข้อมูลในช่อง "เห็นด้วย" และ "ไม่เห็นด้วย")	เสี่ยชีวิต (ทนายททำประโยชน์)	เสี่ยชีวิต (ทนายททำประโยชน์)		-	-	-
	เสี่ยชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	เสี่ยชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	มาชี้แจง	เสี่ยชีวิต (ทนายททำประโยชน์) เสี่ยชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี เสี่ยชีวิต บุคคลอื่นทำประโยชน์		
	ไม่มีมติ	สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	มาชี้แจง	ปฏิบัติตามระเบียบ	-	-
				ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ		
				เสี่ยชีวิต (ทนายททำประโยชน์)		
				เสี่ยชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี สงสัยว่าทำผิดระเบียบ	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตามระเบียบ
						ไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง เปลี่ยนการทำประโยชน์ เสี่ยชีวิต (ทนายททำประโยชน์) เสี่ยชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) ไม่มาชี้แจง

คำอธิบายการกรอกข้อมูลในตารางภาคผนวก ที่ 8.2

ผลการลงพื้นที่หาข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ที่น่าเชื่อถือได้	ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ	สรุปผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ	ประสานผู้ปกครองท้องที่นัดหมายเกษตรกรให้มาชี้แจงข้อเท็จจริง		ทำหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติม	ผลการจัดทำหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติม
3. เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) (ไม่สามารถชี้ข้อมูลในช่อง "เห็นด้วย" และ "ไม่เห็นด้วย")	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		-	-	-
	เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)	มาชี้แจง	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี เสียชีวิต บุคคลอื่นทำประโยชน์	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)
	ไม่มีมติ	สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	มาชี้แจง	ปฏิบัติตามระเบียบ	-	-
				ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ		
				เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)		
				เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)		
			ไม่มาชี้แจง	กรณี สงสัยว่าทำผิดระเบียบ	ส่งหนังสือแจ้งข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตามระเบียบ
						ไม่ทำประโยชน์ด้วยตนเอง
						เปลี่ยนการทำประโยชน์
						เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์)
						เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์)
						ไม่มาชี้แจง

หมายเหตุ

1. ผลการลงพื้นที่หาข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ที่น่าเชื่อถือได้ กรณี เสียชีวิต ต้องปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า เสียชีวิต
(เช่น หลักฐานใบมรณะบัตร)
2. เสียชีวิต (ทายาททำประโยชน์) หมายถึง กรณีทายาททำประโยชน์ในที่ดินแปลงนั้นอยู่ แจ้งให้ทายาทมารับมรดก
3. เสียชีวิต (บุคคลอื่นทำประโยชน์) หมายถึง พบว่า มีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ทายาททำประโยชน์ในที่ดิน
(ขาย/เปลี่ยนมือ/เช่า/ให้ทำประโยชน์)

ที่/.....

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้ไปชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

เรียน

ตามที่ท่านได้รับการจัดที่ดินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กลุ่มที่/ ระบายแปลงเลขที่.....เนื้อที่.....ไร่ ตามหลักฐานหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) สารบัญทะเบียนเล่มที่.....หน้า.....ที่ดินตั้งอยู่ที่ตำบล..... อำเภอ.....จังหวัด.....นั้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด..... (ส.ป.ก.จังหวัด.....) ได้ดำเนินการ ตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ..... ตามแผนงานที่ ส.ป.ก. กำหนด เพื่อตรวจสอบว่าเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองหรือ เปลี่ยนสิทธิ หรือโอนเปลี่ยนมือให้บุคคลอื่นหรือไม่ โดยวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลแวดล้อมที่มีความน่าเชื่อถือแล้ว ไม่ปรากฏข้อมูลว่าท่านเป็นผู้ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง และได้มีหนังสือแจ้งให้ท่านมาชี้แจง ข้อเท็จจริง ปรากฏว่าท่านหรือทายาทมาชี้แจงข้อเท็จจริง แต่ฟังไม่ขึ้น หรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงภายใน ระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น จึงขอให้ท่านหรือทายาท มาพบเจ้าหน้าที่ ณ ส.ป.ก. เลขที่..... หมู่ที่ ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... เพื่อให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ภายในวันที่เดือน..... พ.ศ..... ในวันเวลาราชการ

หากท่านหรือทายาทไม่มาพบพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด ส.ป.ก.จังหวัด..... จะเข้าไปตรวจสอบการประกอบอาชีพเกษตรกรหรือการทำประโยชน์หรือกิจการอื่นๆ ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและมาพบเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ตามวันเวลา ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่ม

โทร./โทรสาร

หมายเหตุ : สามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาหนังสือได้ตามความเหมาะสม

ภาคผนวก ๘.๔

แบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดิน (แบบตรวจสอบ ๒)

ผลการตรวจสอบของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ☐ ใช้ประโยชน์ ไม่เห็นด้วย ☐ ไม่ใช้ประโยชน์ เห็นด้วย ☐ อื่นๆ

แบบตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๑. ข้อมูลหลักจากฐานข้อมูลการจัดที่ดินของ ส.ป.ก.

ผู้ได้รับการจัดที่ดิน นาย / นาง / นางสาว / อื่นๆ.....
 ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน
☐ ที่ดินของรัฐ ☐ แปลงเกษตรกรรม หรือ ☐ แปลงชุมชน
 แปลงเลขที่กลุ่ม/ระวาง ส.ป.ก.
☐ ที่ดินเอกชน ☐ สัญญาเช่า ☐ สัญญาเช่าซื้อ เลขที่.....
 โฉนดที่ดิน หรือ น.ส.๓ เลขที่.....
 เนื้อที่ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

๒. การดำเนินการแจ้งสิทธิ/ข้อเท็จจริง

- ☐ ไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม เพื่อเสนอ คปจ. พิจารณาสั่งสันสิทธิตามระเบียบ
☐ มาชี้แจงข้อเท็จจริง
☐ ข้อโต้แย้งฟังขึ้น
☐ ข้อโต้แย้งฟังไม่ขึ้น รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม เพื่อเสนอ คปจ. พิจารณาสั่งสันสิทธิตามระเบียบ

๓. ข้อมูลการทำประโยชน์ในที่ดิน

๔.๑ ที่มาของข้อมูลจากการตรวจสอบ

- ☐ พบเจ้าของที่ดินที่ได้รับการจัดที่ดิน
☐ ทายาทให้ข้อมูล ระบุ
☐ ผู้ให้ข้อมูลแทน นาย/นาง/นางสาว

เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล
 อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์.....

๔.๒ ☐ ใช้ประโยชน์ด้วยตนเอง

- ☐ ทั้งแปลง ☐ บางส่วน จำนวนเนื้อที่ทำประโยชน์ ไร่

๔.๒.๑ ส่วนที่ใช้ประโยชน์

- ☐ เพื่อการเกษตร ระบุ
☐ เพื่อการเกษตรและอื่นๆ ระบุ
☐ เพื่อกิจการอื่นๆ เป็นหลัก ระบุ
☐ ที่อยู่อาศัย

๔.๒.๒ ส่วนที่ไม่ใช้ประโยชน์ ☐ ทั้งร่าง ☐ ขาย ☐ ให้เช่า ☐ ให้ทำฟรี

- ☐ ผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ระบุ
☐ การใช้ประโยชน์ ระบุ

๔.๓ ☐ ไม่ใช้ประโยชน์ด้วยตนเองทั้งแปลง

☐ ทิ้งร้าง ☐ ขาย ☐ ให้เช่า ☐ ให้ทำฟรี ☐ ไม่มีแปลงที่ดิน

ผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ระบุ

การใช้ประโยชน์ ระบุ

☐ เป็นเกษตรกร ☐ ไม่เป็นเกษตรกร (ระบุ)

บันทึก.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินหรือทายาท

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

๔. ความเห็นเจ้าหน้าที่

☐ ถ้อยแถลงและทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเอง ไม่มีการเปลี่ยนมือ

☐ พบความผิดปกติ มีการเปลี่ยนมือ รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม

บันทึก.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและบันทึก

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ : ให้ใช้แบบตรวจสอบ ๑ ชุด ต่อ ๑ แปลงที่ดิน

: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และ ☐ ตามฐานข้อมูลที่ตรวจสอบได้

: เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและบันทึกต้องเป็นข้าราชการเท่านั้น

: ผู้ปกครองท้องที่ประกอบด้วย กำนัน หรือสารวัตรกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

: การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้แนบพยานหลักฐานประกอบ

ตัวอย่าง

คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงแปลงที่ดิน

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดแผนงานการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....ได้ดำเนินการแล้วปรากฏว่าผู้ได้รับการจัดที่ดินมาชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วฟังไม่ขึ้น หรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง ซึ่งพบความผิดปกติอาจมีการเปลี่ยนมือ ต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความถูกต้องรวดเร็ว รวมทั้งติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงแปลงที่ดินดังกล่าว ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและเกิดประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ จึงแต่งตั้งคณะทำงานติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงแปลงที่ดิน โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย หรือผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้อำนวยการกลุ่มการเงินบัญชีและจัดเก็บผลประโยชน์ คณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการกลุ่มงานช่างและแผนที่ คณะทำงาน
๔. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย หรือผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ คณะทำงาน/เลขานุการ
๖. เจ้าหน้าที่กลุ่มกฎหมาย หรือกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ ที่รับมอบหมาย คณะทำงาน/
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแผนงานให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงรายแปลง เป็นรายเดือน
๒. ติดตาม จำแนกผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงรายแปลง
๓. สรุปรวบรวมผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างๆ
๔. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแต่ละกรณี
๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 7 เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) ต้องทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเองเต็มความสามารถและไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าโดยการขาย ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใดๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น
- (2) ยินยอมทำสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าเช่า และต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว
- (3) ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม
- (4) ไม่ขุดบ่อเพื่อเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของเนื้อที่ที่ได้รับมอบ
- (5) ไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ เว้นแต่การปลูกสร้างตามสมควรสำหรับโรงเรือน ที่อยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรของเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกรนั้น
- (6) ดูแลหมุดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่ได้รับมอบมิให้เกิดชำรุดเสียหายหรือเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม
- (7) ไม่กระทำการใดๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรรายอื่น และสภาพแวดล้อม
- (8) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
- (9) ปฏิบัติตามสัญญากู้ยืมที่ทำกับ ส.ป.ก. และปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน หรือบุคคลที่ดำเนินงานร่วมกับ ส.ป.ก.

ข้อ 11 เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสันสิทธิหรือจะสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินในกรณีดังต่อไปนี้...

...(3) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในสาระสำคัญดังต่อไปนี้...

...ข. เป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการสั่งให้เกษตรกรคืนสิทธิ
การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน และการดำเนินการกับบุคคลภายนอก
ที่กระทำผิดกฎหมาย ส.ป.ก.

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๑๕๓

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๗

ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การลักลอบขุดดิน และการมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๑๐๙ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๐๖๓ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
๓. คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ ๕๗๗/๒๕๕๔ สั ง ณ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดแนวทาง การดำเนินงาน กรณีตรวจสอบพบว่าเกษตรกรปฏิบัติผิดระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ กรณีบุคคลภายนอก กระทำผิดกฎหมาย ส.ป.ก. และกรณีผู้ได้รับการจัดที่ดินหรือบุคคลภายนอกขุดตักหน้าดินในที่ดินของ ส.ป.ก. โดยมีได้รับอนุญาตอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ เพื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. ขอเรียนเพิ่มเติมว่า กรณีผู้ได้รับการจัดที่ดินหรือบุคคลภายนอกขุดตักหน้าดินในที่ดิน ของ ส.ป.ก. ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ประกอบด้วย ส่วนการมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวนในการดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหายนั้น ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้ง ส.ป.ก.จังหวัด ทราบและถือปฏิบัติตามแนวทาง ดังกล่าวต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๒๙๐๔

(นายวิรัช นาควิบูลย์วงศ์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๑๐๙

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการสั่งให้กับเกษตรกรสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
เขตปฏิรูปที่ดิน และการดำเนินการกับบุคคลภายนอกที่กระทำผิดกฎหมาย ส.ป.ก.

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๓๒ จังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๕๔๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบหนังสือแจ้งเตือนให้กระทำการ หรือละเว้น และแจ้งสิทธิโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน
(ส.ป.ก.๔-๑๓๔)
๒. แบบหนังสือแจ้งสิทธิโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน (ส.ป.ก.๔-๑๓๕)
๓. แบบหนังสือขอให้ออกจากที่ดินของ ส.ป.ก. พร้อมรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้าง
(ส.ป.ก.๔-๑๓๖)

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนด
แนวทางการดำเนินงาน กรณีตรวจสอบพบว่าเกษตรกรปฏิบัติผิดระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ (ระเบียบ
เข้าทำประโยชน์) และกรณีบุคคลภายนอกกระทำผิดกฎหมาย ส.ป.ก. พร้อมส่งแบบหนังสือที่ใช้ประกอบ
ในการปฏิบัติงาน เพื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก.จังหวัดหลายจังหวัด ยังเข้าใจไม่ถูกต้องตรงกันในการดำเนินงานดังกล่าว ส.ป.ก. จึงขอ
ซักซ้อมความเข้าใจ ดังนี้

๑. กรณีต้องมีหนังสือเตือน ตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๘
๑.๑ เกษตรกรได้รับการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้วนำที่ดินไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น
ที่ไม่ใช่เกษตรกรรม (ใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์)
๑.๒ เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินนำที่ดินไปให้ผู้อื่นเช่า หรือเข้าทำประโยชน์
หรือกระทำผิดระเบียบฯ ข้อ ๗ กรณีใดกรณีหนึ่ง (ยกเว้นการขาย) และพบตัวเกษตรกร

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๘ โดยต้องแจ้งข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและให้เกษตรกรมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้ทราบ ตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ตามแบบ ส.ป.ก. ๔-๑๓๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

กรณีใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ตาม ๑.๑ ภายหลังการแจ้งเตือน หากเกษตรกรขอเจรจาแก้ไข ปัญหาโดยขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ที่ดินจากการประกอบเกษตรกรรมไปเป็นกิจการอื่นที่สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก.จังหวัด พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ และแก้ไขฐานข้อมูลที่ดินให้เป็นปัจจุบัน แต่หากการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวตามข้อ ๑.๑ ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก.จะอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเกษตรกรตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๒ ไม่ปฏิบัติตามคำเตือนตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๘ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมพยานหลักฐานเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) สั่งให้สันสิทธิตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๑๑

๒. กรณีไม่ต้องมีหนังสือเตือน ตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๘

๒.๑ ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินนำที่ดินไปขายให้แก่ผู้อื่น เช่น ปรากฏหลักฐานการซื้อขาย เป็นต้น

๒.๒ เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดิน กระทำผิดระเบียบฯ ข้อ ๗ (๑) - (๙) กรณีใดกรณีหนึ่ง (ยกเว้นการขาย) และหาตัวไม่พบ

๒.๓ เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดิน ขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกร ตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๑๑ (๓)

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งสิทธิ (ไม่ใช่กรณีแจ้งเตือน) แจ้งข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอเพื่อให้เกษตรกรมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐาน ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้ทราบ ตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ ตามแบบ ส.ป.ก.๔-๑๓๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) แล้วให้ ส.ป.ก.จังหวัด รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมพยานหลักฐาน เสนอ คปจ. สั่งให้สันสิทธิตามระเบียบเข้าทำประโยชน์ ข้อ ๑๑

อนึ่ง กรณีหาตัวไม่พบตามข้อ ๒.๒ ต้องได้กระทำการใดๆ ให้เห็นว่าได้พยายามในการหาตัวแล้ว เช่น ส่งจดหมายลงทะเบียนตอบรับตามที่อยู่ที่แจ้ง บันทึกถ้อยคำผู้ปกครองท้องที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิด เป็นต้น

๓. กรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีบุคคลภายนอกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ทำหนังสือแจ้งให้บุคคลนั้นและบริวารออกจากที่ดิน พร้อมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามแบบ ส.ป.ก. ๔-๑๓๖ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) หากไม่ปฏิบัติตาม ให้ ส.ป.ก.จังหวัด รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อไป

๔. กรณีผู้ได้รับการจัดที่ดิน หรือบุคคลภายนอกขุดตักหน้าดินในที่ดินของ ส.ป.ก.โดยมิได้รับอนุญาตอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ซึ่ง ส.ป.ก.ได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติไว้ ตามหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/ว๗๘๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ นั้น ขอชักซ้อมความเข้าใจ ดังนี้

๔.๑ กรณีผู้ได้รับการจัดที่ดิน ได้ขุดตักหน้าดินของ ส.ป.ก.หรือมีส่วนร่วมใช้ หรือเป็นผู้สนับสนุน นอกจาก ส.ป.ก.จังหวัด จะพิจารณาดำเนินการตามระเบียบเข้าทำประโยชน์แล้ว หากเห็นควรดำเนินคดีอาญาด้วยให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริง บันทึกปากคำพยานไว้เป็นหลักฐาน พร้อมถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุประกอบทุกราย แล้วรายงานให้ ส.ป.ก.ทราบโดยด่วน

(๒) ขอให้ ส.ป.ก.ดำเนินการมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวนในการดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหาย

(๓) ในการเรียกร้องค่าเสียหาย ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบและประเมินค่าเสียหายในรูปของคณะกรรมการและจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดี

(๔) กรณีพบเห็นขณะกระทำผิด ให้ ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งความต่อพนักงานตำรวจเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดกรณีความผิดซึ่งหน้า

๔.๒ กรณีบุคคลภายนอกเป็นผู้กระทำความผิด ให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการตาม (๑) - (๔) ดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้ง ส.ป.ก.จังหวัด ทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์)
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๒๙๐๔

ตัวอย่างกรณีต้องมีหนังสือเตือน (ที่ดินเกษตรกรรม)

ที่.....

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอเตือนให้ดำเนินการและแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิ

เรียน

ตามที่ท่านได้รับการจัดที่ดินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กลุ่มที่/ระวาง แปลงเลขที่..... เนื้อที่.....ไร่ ตามหลักฐานหนังสืออนุญาตฯ (ส.ป.ก. ๔-๐๑) สารบัญ ทะเบียนเลขที่.....เล่มที่.....หน้า.....ที่ดินตั้งอยู่ที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....นั้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....(ส.ป.ก.....) ได้ตรวจสอบการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินข้างต้นแล้วปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิของท่าน และเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของท่าน ทั้งเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จึงขอแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิให้ท่านทราบ ดังนี้

๑. ผลการตรวจสอบปรากฏว่าท่าน.....(๑).....ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๐ ข้อ(๒).....โดยมีพยานหลักฐานคือ(๓)

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามข้อ ๘ แห่งระเบียบดังกล่าว จึงขอให้ท่านดำเนินการ..... (๔)..... ภายใน.....(๕).....วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือเตือนนี้ แต่หากท่านไม่ดำเนินการภายในกำหนด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....จะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....เพื่อพิจารณามีมติให้ท่านสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามข้อ ๘ และข้อ ๑๑ แห่งระเบียบดังกล่าว

๒. ท่านสามารถจัดทำคำชี้แจงและข้อโต้แย้งข้อมูลข้อเท็จจริงดังกล่าว พร้อมทั้งพยานหลักฐานสนับสนุนคำชี้แจงและข้อโต้แย้งเพื่อยื่นต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....ได้ ภายใน(๖) วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้

๓. ท่านมีสิทธิแต่งตั้งผู้ทำการแทนโดยทำเป็นหนังสือแต่งตั้งให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วกระทำการแทนก็ได้ รวมทั้งสามารถนำนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาช่วยเหลือในการดำเนินการก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

ปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

โทร/โทรสาร.....

คำอธิบายการกรอกแบบ ส.ป.ก. ๕-๑๓๔

๑. ระบุการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของเกษตรกรตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ซึ่งถือว่าเป็นการฝ่าฝืนการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๗ ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
๒. ระบุข้อที่ถือว่าการกระทำหรือการละเว้นการกระทำดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืน ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องถูกสั่งให้ลบล้างสิทธิตามข้อ ๘ และข้อ ๑๑ เช่นมีข้อเท็จจริงปรากฏว่าเอาที่ดินไปให้ผู้อื่นเช่า หรือเข้าทำประโยชน์
๓. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนว่ามีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุรายละเอียดพอสมควรที่จะทำให้เกษตรกรเข้าใจ เช่น สัญญาเช่าที่ดิน บันทึกถ้อยคำผู้ปกครองท้องที่ บันทึกถ้อยคำเกษตรกรแปลงข้างเคียง ภาพถ่ายแปลงที่ดิน
๔. ระบุให้ชัดเจนว่าให้ละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิม
๕. ระบุระยะเวลาตามความเหมาะสมแก่การนั้นๆ เพื่อการดำเนินการแก้ไข เช่น ให้กลับเข้าทำประโยชน์ภายใน วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้รื้อถอนอาคารให้แล้วเสร็จภายใน วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อ คปจ. ภายใน ... วัน นับแต่วันได้รับแจ้ง
๖. ระยะเวลาตามความเหมาะสมแก่การนั้น ตามมาตรา ๓๐ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

ตัวอย่างกรณีไม่ต้องเตือน (ที่ดินเกษตรกรรม)

ที่.....

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิ

เรียน

ตามที่ท่านได้รับการจัดที่ดินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กลุ่มที่/ระวางแปลงเลขที่..... เนื้อที่.....ไร่ ตามหลักฐานหนังสืออนุญาตฯ (ส.ป.ก.๔-๐๑) สารบัญชีเบี่ยนเล่มที่หน้า.....ที่ดินตั้งอยู่ที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....นั้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....(ส.ป.ก.....) ได้ตรวจสอบการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินข้างต้นแล้วปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิของท่าน เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของท่าน และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดจึงขอแจ้งข้อเท็จจริงและแจ้งสิทธิให้ทราบ ดังนี้

๑. ผลการตรวจสอบปรากฏว่า

○ ท่าน.....(๑).....ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๐ ข้อ(๓).....

○ ท่าน.....(๒).....อันเป็นการขาดคุณสมบัติซึ่งจะสิ้นสิทธิตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๐ ข้อ.....(๓).....

โดยมีพยานหลักฐานคือ.....(๔)

ดังนั้น ส.ป.ก.....จึงต้องนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....เพื่อพิจารณาสั่งให้ท่านสิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๐ ข้อ(๕)

○ ข้อ ๘ วรรคสอง

○ ข้อ ๑๑

๒. ท่านสามารถจัดทำคำชี้แจงและข้อโต้แย้งข้อเท็จจริงดังกล่าว พร้อมพยานหลักฐาน สนับสนุนคำชี้แจงและข้อโต้แย้งเพื่อยื่นต่อ ส.ป.ก.....ได้ ภายใน.....(๖)..... วัน นับจากวันที่ ได้รับหนังสือฉบับนี้

๓. ท่านมีสิทธิแต่งตั้งผู้ทำการแทนโดยทำเป็นหนังสือแต่งตั้งให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วกระทำการแทนก็ได้ รวมทั้งสามารถนำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาช่วยเหลือในการดำเนินการก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)
ปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

โทร/โทรสาร.....

คำอธิบายการกรอกข้อมูลแบบ ส.ป.ก. ๔-๑๓๕

๑. ระบุการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของเกษตรกรซึ่งถือว่าเป็นการฝ่าฝืนระเบียบ โดยโอนการทำประโยชน์ไปยังบุคคลอื่นแล้ว ไม่ว่าจะหาตัวพบหรือไม่ก็ตาม หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๗ ว่าด้วยการเข้าทำประโยชน์กำหนด และไม่สามารถหาตัวได้พบ (ต้องกระทำให้เห็นว่าได้พยายามแล้วและไม่สามารถหาตัวได้พบ) หรือ

๒. ขาดคุณสมบัติในข้อ ๑๑(๓) การมีสัญชาติไทย หรือการเป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกัน เพียงพอแก่การครองชีพอยู่แล้ว ตามระเบียบ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๓๕

๓. ให้ระบุข้อที่ถือว่าการกระทำหรือการละเว้นการกระทำตามที่ข้อ ๗ กำหนดเป็นการฝ่าฝืนหรือเป็นการขาดคุณสมบัติตามระเบียบว่าด้วยการคัดเลือกเกษตรกร (ข้อ ๑๑(๓) ก.หรือ ข.หรือ ค.) ของระเบียบว่าด้วยการเข้าทำประโยชน์

๔. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนการกระทำอันเป็นเหตุที่จะสันนิษฐานการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุรายละเอียดพอสมควรที่จะทำให้เกษตรกรเข้าใจ เช่น สัญญาซื้อขายที่ดิน บันทึกถ้อยคำผู้ปกครองท้องที่ บันทึกถ้อยคำเกษตรกรแปลงข้างเคียง หลักฐานทางราชการ

๕. กรณีฝ่าฝืนข้อปฏิบัติตามข้อ ๗ ให้อ้างข้อ ๘ วรรคสอง ส่วนกรณีขาดคุณสมบัติ ให้อ้างเฉพาะข้อ ๑๑)

๖. ระยะเวลาตามความเหมาะสมแก่การนั้นตามมาตรา ๓๐ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นับจากวันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้

ที่

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอให้ออกจากที่ดิน ส.ป.ก พร้อมรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้าง

เรียน

ด้วย มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในท้องที่ ตำบล..... อำเภอ จังหวัด ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ตอนที่ ลงวันที่ เดือน พ.ศ. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในฐานะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ส.ป.ก.ได้จัดที่ดินและออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม (ส.ป.ก.๔-๐๑) กลุ่มที่/ระหว่าง.....แปลงเลขที่เนื้อที่.....ไร่ ให้แก่ นาย/นาง.....แล้ว

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด..... (ส.ป.ก.) ได้ตรวจสอบ การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า ท่านได้เข้ายึดถือครอบครอง และใช้ประโยชน์ที่ดิน ส.ป.ก.๔-๐๑ กลุ่มที่/ระหว่าง.....แปลงเลขที่เนื้อที่.....ไร่ ที่ ส.ป.ก.ได้จัดให้แก่ นาย/นาง.....เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ห้ามมิให้ยกอายุความครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้ กับ ส.ป.ก. ในเรื่องที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ การยึดถือครอบครองที่ดินดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย

ดังนั้น จึงขอให้ท่านพร้อมบริวารออกจากที่ดิน พร้อมรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง (ถ้ามี) ภายใน วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวท่านยังไม่ดำเนินการประการใด ส.ป.ก. มีความจำเป็นต้อง ดำเนินการตามกฎหมายกับท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

โทร.

โทรสาร

ขอให้ออกจากที่ดิน

๒๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการกับผู้กระทำผิดกรณีลักลอบขุดดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด **พ.ท. กิรินทร์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแนบจำนวน ๑ ชุด

ด้วย ปรากฏว่ามีกรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักลอบขุดดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นจำนวนมาก ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการหลายจังหวัดทั่วประเทศ โดยผู้กระทำความผิดมีทั้งที่เป็นเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินให้ทำกินและบุคคลภายนอกซึ่งอาศัยโอกาสหรือช่องทางที่มีขอบด้วยกฎหมาย เช่น เข้ามาลักลอบขุดดิน ซื้อขายหน้าดิน หรือซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจากเกษตรกร ซึ่งปกติมักกระทำในพื้นที่ห่างไกล ยากแก่การตรวจสอบหรือไม่สามารถพบเห็นได้โดยง่าย ตลอดจนการไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ในการแจ้งเบาะแส หรือชี้ตัวผู้กระทำความผิด จึงทำให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้อย่างทันทั่วถึง ดังนั้น ส.ป.ก. จึงเห็นสมควรกำหนดมาตรการเชิงรุก เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดดังกล่าวขึ้นซ้ำอีก และเพื่อเป็นการชักจูงให้เกิดความเข้าใจทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) และประชาชนทั่วไป ในการใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินมิให้ถูกทำลายจนเสื่อมสภาพไปและไม่สามารถใช้ประกอบเกษตรกรรมได้ ทั้งเป็นการสร้างมาตรการเพื่อให้สามารถเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และดำเนินการทางปกครองเพื่อให้เกิดความยำเกรงและไม่กระทำความผิดอีกต่อไป โดย ส.ป.ก. เห็นควรกำหนดให้ ส.ป.ก.จังหวัด ถือปฏิบัติเป็นสองขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ มาตรการก่อนการกระทำความผิด

ข้อ ๑. นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เพื่อกำหนดมาตรการป้องปรามโดยกำหนดสภาพบังคับอย่างเป็นขั้นตอนโดยให้นาระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๒ ข้อ ๗ ถึงข้อ ๙ และหมวด ๓ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๒. กำหนดมาตรการให้ปรากฏชัดเกี่ยวกับโทษและความรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และมาตรการบังคับทางปกครองแก่ผู้กระทำความผิดโดยแยกเป็นผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินและบุคคลภายนอกให้ชัดเจน ดังนี้

๒.๑ กรณีผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกิน

(๑) กำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง เช่น การเรียกค่าเสียหายโดยฐานละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) กำหนดความรับผิดชอบในทางอาญา เช่น ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานลักทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ รับของโจร หรือบุกรุก แล้วแต่กรณี

(๓) กำหนดมาตรการบังคับทางปกครอง เช่น การมีหนังสือแจ้งเตือนให้ละเว้นหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด สั่งให้สันนิษฐานกรณีเป็นผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินให้ทำกิน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบ คปก.ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๒ ข้อ ๗ ถึงข้อ ๙ และหมวด ๓ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒

๒.๒ กรณีบุคคลภายนอก

กรณีบุคคลภายนอกเป็นผู้กระทำความผิดหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทั้งทางแพ่ง และทางอาญา ตามข้อ ๒.๑ (๑) และ (๒)

ข้อ ๓. ดำเนินการจัดทำประกาศแจ้งเตือนไว้บนที่ดินซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินโดยติดตั้งให้พบเห็นได้โดยง่ายและจำนวนที่เพียงพอ และปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ทำการกำนันในพื้นที่ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้ประชาชนทราบโดยทั่วกันด้วย โดยกำหนดให้ประกาศแจ้งเตือนดังกล่าวอย่างน้อยต้องแสดงข้อความดังที่ปรากฏในตัวอย่างป้ายประกาศแจ้งเตือน (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

ขั้นตอนที่ ๒ มาตรการภายหลังเกิดการกระทำความผิด

ในกรณีที่เกิดการกระทำความผิดขึ้นแล้วให้ ส.ป.ก.จังหวัดเร่งดำเนินการให้เกิดผลทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยแยกผู้กระทำความผิดเป็น ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กรณีผู้กระทำความผิดหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเป็นผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ ๑ ข้อ ๑ ถึง ข้อ ๓ แล้วแต่กรณี โดยให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษผู้กระทำความผิดต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวน และมอบหมายให้ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายหรือนิติกร เป็นผู้รวบรวมพยานหลักฐาน สรุปสำนวนเพื่อมอบสำนวนคดีให้แก่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ประสานงานคดีกับพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนแล้วแต่กรณี เพื่อให้สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษได้ภายในกำหนดอายุความ

(๒) ในกรณีที่เกิดความเสียหายอันจะต้องเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนราคาทรัพย์สิน หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเกี่ยวเนื่องกับการทำให้ที่ดินกลับคืนสู่สภาพเดิม ให้ ส.ป.ก.จังหวัด เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อตรวจสอบและประเมินค่าเสียหายกรณีลักลอบขุดดินในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวด้วย

ข้อ ๒. กรณีผู้กระทำความผิดหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเป็นผู้ที่ไม่ได้รับการจัดที่ดินทำกินหรือเป็นบุคคลภายนอก ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทั้งทางแพ่ง และทางอาญา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามข้อ ๑

ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทั้งปวงให้ ส.ป.ก.จังหวัดยึดถือแนวทางปฏิบัติตามหนังสือ ส.ป.ก. ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๒๙๙ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖, ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๖๒๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖, ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๗๖ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และ ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๑๙๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยเคร่งครัดด้วย

ข้อ ๓. ติดตาม และรายงานผลการดำเนินการทุกขั้นตอนจนกว่าคดีจะเสร็จเด็ดขาด และ ส.ป.ก. ได้รับชดเชยค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเนื่องเกี่ยวกับการทำให้ที่ดินกลับคืนสู่สภาพเดิมจนครบจำนวนหรือตามคำสั่งศาล แล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัดถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๖๗๖

ตัวอย่าง

ประกาศ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรื่อง ห้ามซื้อขาย บุกรุก ขุดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ด้วย พื้นที่ดิน.... (ตำบล อำเภอ เนื้อที่ x-x-xx ไร่)....ซึ่งตั้งอยู่บริเวณนี้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ห้ามมิให้ทำการซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือยกให้ และห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑. บุกรุก หรือเข้าไปในเขตปฏิรูปที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต ฝ่าฝืนมีความผิดตามกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
๒. แผ้วถาง ตัดต้นไม้ หรือเข้าไปในเขตปฏิรูปที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต ฝ่าฝืนมีความผิดตามกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
๓. ขุดตัก ดินในเขตปฏิรูปที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต ฝ่าฝืนมีความผิดตามกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
๔. ซื้อขาย หรือรับซื้อดิน ในเขตปฏิรูปที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต ฝ่าฝืนมีความผิดตามกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อนึ่ง หากผู้กระทำความผิด ร่วมกระทำความผิด หรือสมรู้ร่วมคิดเป็นเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินให้ทำกิน จะถูกสั่งให้สิ้นสิทธิและเพิกถอน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๕๗

ลงชื่อ

(นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำเนาฉบับ

ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๒๔๔

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติการดำเนินคดีกับผู้ลักลอบขูดดินของ ส.ป.ก.

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๑ จังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๖๒๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) แจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัด กำชับเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติ กรณีการดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ที่กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจที่จะเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหาย ที่สูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิดขึ้น แต่เนื่องจากพนักงานอัยการไม่ได้อยู่ในฐานะผู้รับมอบหมาย ในคดีแพ่งของ ส.ป.ก. ที่จะทำหน้าที่แจ้งกำหนดวันนัดพิจารณาหรือนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้เสียหายในคดีอาญาทราบ ทำให้ ส.ป.ก. ในฐานะผู้เสียหายไม่อาจใช้สิทธิอุทธรณ์หรือแจ้งความเห็นหรือคัดค้านคำพิพากษาในศาลชั้นต้น หรือชั้นอุทธรณ์ได้ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ส.ป.ก. จึงมีหนังสือเวียนแจ้งให้ ส.ป.ก. จังหวัด บรรสานงานกับพนักงานอัยการ เพื่อขอให้แยกฟ้องในส่วนความรับผิดชอบทางแพ่งเกี่ยวกับค่าเสียหายแยกต่างหาก จากคดีอาญา ความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว นั้น

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา เป็นการดำเนินคดีแพ่ง ที่สามารถฟ้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีมูลฐานความรับผิดชอบจากการกระทำความผิดทางอาญา ดังนั้น อำนาจในการเรียกทรัพย์สินหรือราคาคืนของพนักงานอัยการ กรณีการดำเนินคดีกับผู้ลักลอบขูดดินของ ส.ป.ก. ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ พนักงานอัยการ จึงมีอำนาจเรียกได้เฉพาะ ค่าเสียหายโดยตรงจากการขูดดินเท่านั้น ค่าเสียหายในส่วนอื่นๆ เช่น ค่าจ้างไถกลบเพื่อปรับสภาพดิน ค่าขนส่ง รวมทั้งดอกเบี้ยของราคาทรัพย์สินที่สูญเสียไปจากการกระทำความผิดของจำเลย พนักงานอัยการไม่มีอำนาจ เรียกได้ เนื่องจากมิใช่ทรัพย์สินหรือราคา ส.ป.ก. สูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิด (ฎ.๘๓๙๒/๒๕๔๙, ฎ.๑๕๗๗/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่)) ดังนั้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และบรรเทา ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นตลอดจนเพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ส.ป.ก. ในฐานะหน่วยงานของรัฐ จึงมีความจำเป็นต้องแยกฟ้องในส่วนความรับผิดชอบทางแพ่งเกี่ยวกับค่าเสียหายแยกต่างหากจากคดีอาญา และเห็นสมควรมีการชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ดังนี้

๑. เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ในการร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ขอให้ ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งต่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบว่าประสงค์จะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเรียกค่าเสียหาย ในทางแพ่งโดยตรง

๒. ให้ ส.ป.ก.จังหวัด บรรสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อขอให้แยกฟ้องในสวนความรับผิดชอบ ทางแพ่งเกี่ยวกับค่าเสียหายแยกต่างหากจากคดีอาญาเพื่อลดปัญหาการฟ้องซ้อนหรือการขอให้พนักงานอัยการ เรียกทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ดังกล่าว

๓. ในกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา ก่อนที่ ส.ป.ก.จังหวัด จะได้ประสานให้ แยกฟ้องคดีแพ่งต่างหาก และพนักงานอัยการได้เรียกทรัพย์สินหรือราคาทรัพย์สินที่สูญเสียเนื่องจากการกระทำผิดแทน ส.ป.ก. ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ แล้ว ความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำผิดของจำเลย ซึ่งพนักงานอัยการไม่สามารถ เรียกได้ตาม มาตรา ๔๓ ดังกล่าว เช่น ค่าใช้จ่ายในการปรับสภาพดิน ค่าขนส่ง รวมทั้งดอกเบี้ยของราคาทรัพย์สิน ที่สูญเสียไป ส.ป.ก. ยังคงได้รับความเสียหาย ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของทางราชการ จึงขอให้ ส.ป.ก.จังหวัด ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหายในส่วนที่พนักงานอัยการไม่สามารถเรียกได้ ตามมาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ของทางราชการและเพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในการดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาของ ส.ป.ก. ทุกคดี จึงขอให้จังหวัด กำชับให้ ส.ป.ก.จังหวัด กำกับ ดูแลและติดตามเจ้าหน้าที่ให้แจ้งผลการดำเนินคดีให้ ส.ป.ก. ทราบเป็นระยะๆ อันเป็นการป้องกันความเสียหาย ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ขอให้แจ้งเหตุผลข้อขัดข้องว่า เพราะเหตุใด จึงไม่สามารถ ดำเนินการได้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหในเรื่องดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางดังกล่าว
ข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรพจน์ มະນິม)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๖๖๗๐

๐/เวียนแนวทางปฏิบัติที่ดิน ส.ป.ก./ผู้ว่า

รศ.ดร. ราม/พิมพ์/ทวน.....ตรวจ
รับ

๑ ๘ พ.ย. ๒๕๕๖

ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๒๒๒

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง การดำเนินคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๑ จังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๗๖ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำชับเจ้าหน้าที่ให้ถือปฏิบัติ กรณีการดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ที่พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหาย แล้วเกิดปัญหาสำนักงานอัยการจังหวัดมิได้แจ้งหมายนัดพิจารณาหรือหมายนัดฟังคำพิพากษา หรือไม่แจ้งผลคำพิพากษาให้ ส.ป.ก. ทราบภายในกำหนดเวลาอุทธรณ์หรือฎีกา ทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิหรือแจ้งความเห็นหรือคัดค้านคำพิพากษาในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาได้ เนื่องจากพนักงานอัยการไม่ได้อยู่ในฐานะผู้รับมอบหมายในคดีแพ่งของ ส.ป.ก. จึงสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องประสานงานกับพนักงานอัยการที่รับผิดชอบในคดีดำเนินการในส่วนแพ่งแทนเป็นรายคดีไป พร้อมแจ้งความประสงค์ให้ดำเนินคดีแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหายกับผู้กระทำความผิดด้วยทุกคดี นั้น

เนื่องจากมีสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) บางจังหวัดมิได้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึงอย่างเคร่งครัดเป็นเหตุให้เกิดปัญหากรณีเมื่อพนักงานอัยการมิได้แจ้งผลคำพิพากษาให้ ส.ป.ก.จังหวัด ทราบภายในระยะเวลาอุทธรณ์หรือฎีกา ทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิหรือแจ้งความเห็นหรือคัดค้านคำพิพากษาในศาลชั้นต้นหรือชั้นอุทธรณ์ได้ และเกิดความเสียหายกับ ส.ป.ก. ขึ้นอีก ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัด ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา โดยให้ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อขอให้แยกฟ้องในส่วนความรับผิดชอบแพ่งเกี่ยวกับค่าเสียหายแยกต่างจากคดีอาญาทุกคดีโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ ส.ป.ก.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงษ์ อิ่มทอง)

รองเลขาธิการปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร.๐-๒๒๘๑-๖๖๘๖

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๖๘๐๔

สำเนา

ที่ กษ ๑๒๐๔/วอ๗๖

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง การดำเนินคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๐ จังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๐๗(ปผ)/๑๑๗๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ด้วย ในการดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ที่พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหาย สำนักงานอัยการจังหวัดได้แจ้ง หมายนัดพิจารณาหรือหมายนัดฟังคำพิพากษา หรือไม่แจ้งผลคำพิพากษาศาลให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ทราบภายในกำหนดเวลาอุทธรณ์หรือฎีกา ทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิหรือแจ้งความเห็น หรือคัดค้านคำพิพากษาในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาได้

ส.ป.ก. ขอเรียนว่า ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อขอให้ แจ้งหมายนัดพิจารณาหรือหมายนัดฟังคำพิพากษาทุกชั้นศาลหรือแจ้งผลคำพิพากษาให้ ส.ป.ก. ทราบ ปรากฏว่า สำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งให้ทราบว่า พนักงานอัยการไม่ได้อยู่ในฐานะผู้รับมอบหมายในคดีแพ่งของ ส.ป.ก. จึงไม่ อาจนำหลักเกณฑ์และวิธีการในการอุทธรณ์ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๔๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ มาใช้ในกรณีนี้ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและ พนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และในการแจ้งกำหนดวันนัดพิจารณาหรือนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้เสียหาย ในคดีอาญานั้น พนักงานอัยการในทุก ๆ คดีได้มีการแจ้งในลักษณะดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา หาก ส.ป.ก. ประสงค์จะทราบกำหนดวันนัดพิจารณาหรือวันนัดฟังคำพิพากษาคดีใด ขอให้ ส.ป.ก. ประสานงานกับสำนักงานอัยการที่รับผิดชอบหรือดำเนินการเพื่อขอให้พนักงานอัยการที่รับผิดชอบในคดี ดำเนินการในส่วนแพ่งแทนเป็นรายคดีไป (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ดังนั้น ในการดำเนินคดีแพ่ง เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาของ ส.ป.ก. เห็นควรให้จังหวัดแจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) กำชับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด ให้ประสานงานกับพนักงานอัยการ พร้อมแจ้งความประสงค์ให้ดำเนินคดีแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหาย กับผู้กระทำความผิดด้วยทุกคดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมพันธ์ อินทรทอง)

รองเลขาธิการปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร.๐-๒๖๘๑-๖๖๗๐

โทรสาร ๐-๒๖๘๑-๒๙๐๔

ที่ อล ๐๐๐๙(ปพ)/ 1172

สำนักงานอัยการสูงสุด

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

9940
วันที่ 10 ก.พ. 2555
เวลา 11.11 น. P

รศ. สมพงษ์
เลขที่ 239
วันที่ 13 ก.พ. 55
เวลา

เลขที่ 865
วันที่ 9 ก.พ. ๒๕๕๕
เวลา 16.10

สำนักกฎหมาย
เลขที่ 567
วันที่ 9 ก.พ. 55
เวลา

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการแจ้งผลคดี

เรียน เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ ๑๒๐๔/๒๔๗๐ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓

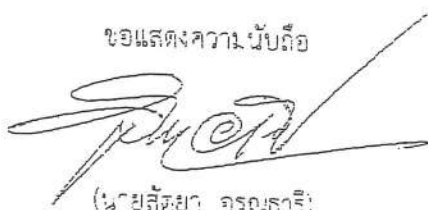
ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าในการดำเนินคดีต่างๆ ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในฐานะคู่ความหรือพนักงานอัยการที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแทน ส.ป.ก. ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากพนักงานอัยการในการแจ้งหมายนัดฟังคำพิพากษาทุกชั้นศาล หรือแจ้งผลคำพิพากษาให้ทราบภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายมาโดยตลอด แต่เนื่องจากได้เกิดปัญหาในบางคดีที่สำนักงานอัยการจังหวัดมิได้แจ้งหมายนัดพิจารณาหรือหมายนัดฟังคำพิพากษาทุกชั้นศาล หรือไม่แจ้งผลคำพิพากษาให้ ส.ป.ก. ทราบภายในกำหนดเวลา ทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิหรือแจ้งความเห็นหรือคัดค้านคำพิพากษาในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาตามแนวทางที่กระทรวงการคลังกำหนด จึงขอความร่วมมือจากสำนักงานอัยการสูงสุด ในกรณีดังกล่าว หากศาลได้มีหมายแจ้งกำหนดวันนัดพิจารณาหรือหมายนัดฟังคำพิพากษามาถึงสำนักงานอัยการ ขอให้แจ้งให้ ส.ป.ก. ทราบภายในกำหนดเวลา เพื่อจะได้ดำเนินการตามกฎหมายและแนวทางปฏิบัติของกระทรวงการคลังต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการเป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ กล่าวคือ ในคดีอาญา พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยมีวัตถุประสงค์ในเรื่องของการลงโทษในทางอาญา สำหรับในส่วนแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ กำหนดให้พนักงานอัยการเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหาย และตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง บัญญัติว่า คำพิพากษาในส่วนเรียกทรัพย์สินหรือราคาให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญา ดังนั้น พนักงานอัยการไม่ได้อยู่ในฐานะผู้รับมอบหมายในคดีแพ่งของ ส.ป.ก. จึงไม่อาจนำหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว.๔๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ มาใช้. ในกรณีนี้ได้ การอุทธรณ์หรือฎีกาในส่วนของคำขอให้จำเลยคืนหรือชำระค่าทรัพย์สินแก่ผู้เสียหาย จึงต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับคดีอาญาโดยทั่วไป

ส่วนกรณีที่ ส.บ.ก. ขอความอนุเคราะห์ให้แจ้งกำหนดวันนัดพิจารณาหรือนัดฟังคำพิพากษา ให้ทราบภายในกำหนดเวลา นั้น เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ได้บัญญัติให้พนักงาน อัยการมีหน้าที่แจ้งกำหนดวันนัดพิจารณาหรือนัดฟังคำพิพากษาให้ผู้เสียหายในคดีอาญาทราบ การดำเนินการ คดีอาญาของพนักงานอัยการในทุกๆ คดี จึงไม่มีการแจ้งในลักษณะดังกล่าว ดังนั้น หาก ส.บ.ก. ประสงค์ที่จะ ทราบกำหนดวันนัดพิจารณาหรือนัดฟังคำพิพากษาในคดีใด ขอให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการรับผิดชอบ หรือดำเนินการเพื่อขอให้พนักงานอัยการดำเนินการคดีในส่วนแห่งนั้นเป็นรายคดีไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัตยา อรุณธารี)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

เรียน ผอ.ปคต.

เพื่อทราบ

ตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้ส่งเรื่อง

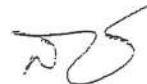
16 ก.พ. 57

(นางพัชรินทร์ มณีวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานอัยการสูงสุด
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานอัยการสูงสุด

15 ธ.ค. 56

อ.อ.อ.

(นายสมพงษ์ อิศรพอง)

รองอธิการบดีบริหารการแทน

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานวิชาการ

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๔๖๐

โทร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๘๙

15 ธ.ค. 56

โดย จ.อ.ก.ค. เพื่อ จ.อ.ก.ค. ที่
15 ธ.ค. 56 15 ธ.ค. 56 15 ธ.ค. 56

16 ก.พ. 57
นางพัชรินทร์ มณีวงศ์

การให้ประโยชน์แก่หน่วยงานราชการ

ที่ กษ ๑๖๐๔ ก ๒๒๙๖

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรียน อธิบดีกรมการที่ดินเกี่ยวกับการคำนวณราคาซื้อขายในคดีลักลอบขุดที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ปะจันธุ์

ด้วยปรากฏว่าในการตรวจสอบค่าเสียหายสภาพพื้นที่ เพื่อเรียกค่าเสียหายในคดีลักลอบขุดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ผ่านมา มีกรณีที่ยังคิดคำนวณราคาค่าเสียหายไม่ครอบคลุมกับความเสียหายขอสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ด.) ที่มีตามความเป็นจริง ดังนั้น ส.ป.ด. จึงขอชี้แจงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสอบความเสียหายในคดีลักลอบขุดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

๑. เมื่อพบการกระทำผิด ขอให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินค่าเสียหาย โดยคณะกรรมการดังกล่าวขอให้หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น สำนักโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ให้ร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย

๒. ในการคำนวณราคาค่าเสียหาย นอกจากคำนวณราคาของดินที่ถูกขุดเป็นฐานแล้ว ขอให้คำนวณค่าความเสียหายสภาพที่ดิน อันได้แก่ ค่าจ้างไถกลบและเกลี่ยดิน ค่าขนส่ง หรืออื่นใด ที่เกิดมีจากผู้กระทำผิดไม่สามารรถปรับสภาพที่ดินให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายธีระชัย นาควิบูลย์วงศ์

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาการแทนเลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๖๘๘ ๐๐๗๐

โทรสาร ๐ ๒๖๘๘ ๒๙๐๕

คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ ๕๙๓/๒๕๖๑

เรื่อง การมอบอำนาจเกี่ยวกับการดำเนินคดี

ตามที่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มีคำสั่งที่ ๔๓๔/๒๕๖๑
สั่ง ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนในการฟ้องคดี
และการดำเนินคดีทั้งปวงของ ส.ป.ก. ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา คดีล้มละลาย และคดีปกครอง ที่เกิดขึ้นในพื้นที่
จังหวัดได้จนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด และให้มีอำนาจในการบังคับคดีได้จนเสร็จการ ตลอดจนมอบอำนาจในการ
ดำเนินการอื่นในขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านคดีด้วย นั้น

เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้แก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัติบางประการในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และเพื่อให้การดำเนินคดี
เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และกระจายอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านคดีให้เจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นอันจะเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง
ที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงสมควรแก้ไข
ปรับปรุงคำสั่งมอบอำนาจเกี่ยวกับการดำเนินคดี ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ และ
มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗)
พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๙ ส.ป.ก. โดยเลขาธิการ ส.ป.ก. จึงมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ ๔๓๔/๒๕๖๑ สั่ง ณ วันที่
๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่อง การมอบอำนาจเกี่ยวกับการดำเนินคดี

๒. มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ส.ป.ก. ในการดำเนินคดี
ทั้งปวงของ ส.ป.ก. ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา คดีล้มละลาย และคดีปกครอง ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดได้จนกว่าคดี
นั้นจะถึงที่สุด และให้มีอำนาจในการบังคับคดีได้จนเสร็จการ ในคดีที่ ส.ป.ก. เป็นโจทก์หรือจำเลย หรือเป็น
ผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ว่าจะได้ยื่นฟ้องหรือถูกฟ้องในนาม ส.ป.ก. ในนามเลขาธิการ ส.ป.ก. หรือในนาม
เลขาธิการ ส.ป.ก. ที่ระบุชื่อมาด้วยรวมทั้งให้มีอำนาจจัดทำและลงนามในสัญญาผ่อนชำระหนี้ จัดทำสัญญา
รับสภาพหนี้ จัดทำสัญญาค้ำประกัน ตลอดจนมีอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

/ในหนังสือ...

การใกล้เคียงข้อพิพาท การร้องทุกข์ กล่าวโทษ โดยอำนาจที่มอบดังกล่าวให้รวมถึงการมีอำนาจลงนามในหนังสือแต่งตั้งพนักงานอัยการเป็นทนายความว่าต่างหรือแตกต่างกันคดีได้ทุกชั้นศาล หรือมีอำนาจลงนามในหนังสือมอบอำนาจหรือมอบฉันทะให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองแทน ทั้งในศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด รวมทั้งให้มีอำนาจรับเงินคืนจากศาล จ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี หรือค่าฤชาธรรมเนียมศาล รับหรือจ่ายค่าสินไหมทดแทนจากศาลหรือจากหน่วยงานสังกัดกรมบังคับคดี และรับเอกสารคืนจากศาล

สำหรับการดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ ไปในทางจำหน่ายสิทธิของ ส.ป.ก. เช่น การยอมรับตามที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การถอนคำร้องทุกข์ การประนีประนอมยอมความ การสละสิทธิ หรือการใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือการขอให้พิจารณาคดีใหม่เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ดังนั้น ให้ขอความเห็นชอบจากเลขาธิการ ส.ป.ก. ก่อนทุกครั้ง ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้ ให้ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากเลขาธิการ ส.ป.ก. ก่อน

๒.๑. ประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งกับลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรณีทุนทรัพย์ที่ฟ้องไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หากลูกหนี้เสนอขอผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือนละไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท และกรณีทุนทรัพย์ที่ฟ้องเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หากลูกหนี้เสนอขอผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือนๆละไม่น้อยกว่า ๔,๕๐๐ บาท หาก ส.ป.ก.จังหวัด และพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีมีความเห็นสอดคล้องกันประการใด ให้มีอำนาจประนีประนอมยอมความได้ โดยให้คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

๒.๒. ถอนฟ้องในคดีแพ่งซึ่งจำเลยได้ชำระหนี้ให้กับ ส.ป.ก. ครบถ้วนตามคำขอท้ายฟ้อง รวมทั้งดอกเบี้ยตามกฎหมายและค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนที่ศาลไม่สั่งคืน

๒.๓. แจ้งความเห็นไม่อุทธรณ์หรือฎีกา หากพนักงานอัยการได้มีหนังสือสอบถามความประสงค์ในการอุทธรณ์หรือฎีกา ในคดีแพ่งซึ่งศาลมีคำพิพากษาให้ ส.ป.ก. ชนคดีเต็มตามฟ้องในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์

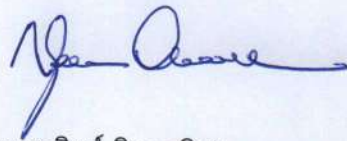
๓. หากผู้ว่าราชการจังหวัดผู้รับมอบอำนาจเห็นสมควรมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดปฏิบัติราชการแทนก็ให้มีอำนาจดำเนินการได้ โดยให้คำนึงถึงขีดความสามารถ ความรับผิดชอบและความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจช่วงนั้นด้วย

อนึ่ง หากปฏิรูปที่ดินจังหวัดเห็นสมควรมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน ในการดำเนินการขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินคดีตามคำสั่งนี้ ก็ให้มีอำนาจดำเนินการได้ โดยให้คำนึงถึงขีดความสามารถ ความรับผิดชอบและความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจช่วงนั้นด้วย โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔. บรรดาระเบียบ หลักเกณฑ์ คำสั่ง ตลอดจนหนังสือเวียนใดของ ส.ป.ก. ที่มีข้อความ
ส่วนใดขัดหรือแย้งกับคำสั่งฉบับนี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามคำสั่งฉบับนี้แทน

๕. เมื่อผู้รับมอบอำนาจได้ดำเนินการเกี่ยวกับคดีตามคำสั่งนี้แล้ว ให้รายงานผลการ
ดำเนินการให้ ส.ป.ก. ทราบเป็นระยะๆ ด้วย ถ้ามีปัญหาระดับนโยบาย ให้หารือรับนโยบายของ ส.ป.ก. ก่อนทุกครั้ง
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายสุรจิตต์ อินทรชิต)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ภาคผนวก ๘.๘

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกร
และสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติ
เกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๔๐

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ว่าด้วย

การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการ
ให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการ
เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกร
และสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า สถาบันเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับที่ดินจากการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“หนังสือรับมอบที่ดิน” หมายความว่า หนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมมอบให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร เพื่อแสดงให้เห็นถึงการได้รับมอบที่ดินและ
ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กำหนด

“สัญญาจัดให้โดยมีค่าชดเชย” หมายความว่า สัญญาที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมจัดทำกับเกษตรกรที่ได้รับที่ดินเพิ่มขึ้นจากการจัดให้เกินกว่าที่คณะกรรมการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อ

เกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยตกลงว่าจะโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้เมื่อเกษตรกรได้ชำระค่าเช่าเชยครบถ้วนแล้ว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ส.ป.ก.” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมวด ๑

การรับมอบที่ดิน

ข้อ ๕ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศรายชื่อเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการเกี่ยวกับการคัดเลือกเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหนังสือรับมอบที่ดินให้ผู้ได้รับการคัดเลือกและให้ผู้ได้รับการคัดเลือกลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐาน

หากเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ไม่ลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดินให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ได้รับการคัดเลือกมาลงลายมือชื่อรับมอบที่ดิน ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภายในกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือเตือนหากผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ไม่มาลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดิน ณ สถานที่ที่กำหนดภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้นั้นหมดสิทธิในการได้รับคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับการคัดเลือกมิได้เป็นผู้ถือครองที่ดินหรือมิได้เป็นผู้เช่าที่ดินในที่ดินแปลงที่ได้รับการจัดให้อยู่เดิม ให้มีการนำชี้แนวเขตแปลงที่ดิน และให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งกำหนดวันเวลานำชี้แนวเขตให้ผู้ได้รับการคัดเลือกทราบโดยให้ส่งหนังสือแจ้งก่อนถึงกำหนดนัดนำชี้แนวเขตไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน

เมื่อผู้ได้รับการคัดเลือกมาแสดงตนตามวันเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานว่าเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจริงหรือไม่ เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วให้นำชี้แนวเขตแปลงที่ดินที่จัดให้ และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐาน

ถ้าผู้ได้รับการคัดเลือกไม่มาแสดงตนตามวันเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดทราบ หรือมาแสดงตนแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐานให้ผู้นั้นหมดสิทธิในการได้รับคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้นและให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจัดที่ดินนั้นให้แก่ผู้ได้รับการคัดเลือกผู้ต่อไป

หมวด ๒

การทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ ๗ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถและไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใดๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

(๒) ยินยอมทำสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าเช่า และต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

(๓) ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

(๔) ไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของเนื้อที่ที่ได้รับมอบ

(๕) ไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ เว้นแต่การปลูกสร้างตามสมควรสำหรับ โรงเรือน ที่อยู่อาศัย ทุ่งนา หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรของเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรนั้น

(๖) ดูแลรักษาหมวดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่ได้รับมอบมิให้เกิดชำรุดเสียหายหรือเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม

(๗) ไม่กระทำการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรอื่นและสภาพแวดล้อม

(๘) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

(๙) ปฏิบัติตามสัญญากู้ยืมที่ทำกับ ส.ป.ก. และปฏิบัติตามพันธะกรณีที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน หรือบุคคลที่ดำเนินงานร่วมกับ ส.ป.ก.

ข้อ ๘ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกระทำการฝ่าฝืน ข้อ ๗ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควรก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไป

ในกรณีที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ออกรับทำประโยชน์ในที่ดินไม่ว่าทั้งหมดหรือ

บางส่วนไปยังบุคคลอื่นหรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีหนึ่งกรณีใดในข้อ ๙ และไม่สามารถหาตัวได้พบให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ ได้โดยมิต้องมีการเตือน

ข้อ ๘ การขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ (๔) หรือการปลูกสร้างโรงเรือน ที่อยู่อาศัย บึงฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรที่เกินสมควรตามข้อ ๙ (๕) ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรยื่นคำขอ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดและให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในการอนุญาตนั้นให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงผลดีผลเสียสภาพของที่ดินที่จะต้องเสียหาย ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและแปลงที่ดินข้างเคียง และความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการนั้น ประกอบด้วย

ในกรณีการอนุญาตให้ดำเนินการขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ (๔) ถ้ามีการนำดินหรือสิ่งของที่ขุดได้ออกไปนอกบริเวณที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ไม่ว่าเพื่อการใด ๆ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรต้องจ่ายเงินเท่ากับมูลค่าของดินหรือสิ่งของที่ขุดได้ดังกล่าวเป็นรายได้ของ ส.ป.ก. เพื่อนำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เว้นแต่เป็นการนำออกไปโดยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

หากผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าว ไม่ดำเนินการตามข้ออนุญาตหรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตหรือไม่ชำระเงินตามวรรคสามภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนดให้ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๙ และให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ต่อไป ทั้งนี้ หากผู้ได้รับอนุญาตได้เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินไปแล้ว ให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นทำที่ดินให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

การพิจารณาอนุญาตตามข้อนี้ ในกรณีมีเหตุอันควรคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะมอบหมายให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตแทนก็ได้

ข้อ ๑๐ กรณีเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรใดประสงค์จะสละสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบ ให้ยื่นคำขอสละสิทธิพร้อมกับคำขออนุญาตเลิกสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าชดเชย ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ ตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด

หมวด ๓

การสิ้นสุดสิทธิและผลของการสิ้นสุดสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสุดสิทธิหรือจะสิ้นสุดสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย เลิกสถาบันเกษตรกร หรือสละสิทธิ เว้นแต่จะมีการตกทอดทางมรดกตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) โอนสิทธิการทำประโยชน์ การเช่า เช่าซื้อ หรือการจัดให้โดยมีค่าเช่าเชย ไปยังบุคคลอื่นตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก. สัญชาติไทย

ข. มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกันเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

(๔) ไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๑ และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ ๘

การสันนิษฐานตาม (๑) และ (๒) ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดรายงานให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดทราบ และการสันนิษฐานย่อมมีผลในทันทีที่เกิดเหตุการณืเช่นนั้นขึ้น สำหรับกรณีตาม (๓) และ (๔) ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสันสิทธิและให้มีผลเป็นการสันสิทธิหลังจากพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ เว้นแต่มีการอุทธรณ์ ให้การสันสิทธิมีผลเมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยขึ้นตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งคำสั่งการสันสิทธิให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรทราบภายในสิบห้าวันนับแต่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติ พร้อมทั้งแจ้งระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรพร้อมบริวารออกจากที่ดิน หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรไม่ยอมออกจากที่ดิน ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการคดีตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีไม่สามารถแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรทราบได้ ให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านแห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ

ข้อ ๑๒ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรใดสันสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามข้อ ๑๑ ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายมีหนังสือเรียกสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าเช่าเชยหรือหนังสือรับมอบที่ดินคืนให้แก่ ส.ป.ก. ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือหากไม่สามารถเรียกเอกสารดังกล่าวคืนภายในระยะเวลาที่กำหนดไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุใดก็ตาม ให้จัดทำเป็นประกาศของทางราชการเพื่อแสดงให้เห็นทราบว่าเป็นอันเลิกใช้ตั้งแต่

หน้า ๕๑

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๘๗

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ กันยายน ๒๕๓๕

วันที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรยื่นสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยให้ปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผย เห็นได้ง่ายในหมู่บ้านแห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ มีกำหนดสามสิบวัน

เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้เลขธิการหรือผู้ซึ่งเลขธิการมอบหมายดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินหรือหนี้สินของเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกร อันเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ทางราชการ ได้ลงทุนไปหรือให้กู้ยืมตามสัญญา ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

อุทธรณ์

ข้อ ๑๓ หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ถูกสั่งให้สิ้นสุดสิทธิตามข้อ ๑๑ เห็นว่าคำสั่งนั้น ไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันที่ได้ปิดคำสั่ง โดยแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบ

ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์ส่งไปยัง ส.ป.ก. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๔ ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่คณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีคำสั่งให้สิ้นสุดสิทธิ อาจอยู่ทำประโยชน์ในที่ดินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการมีคำวินิจฉัย

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยแล้ว ให้ ส.ป.ก. แจ้งคำวินิจฉัยไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัย และให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำวินิจฉัยจาก ส.ป.ก. ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ให้แจ้งระยะเวลา ให้ผู้อุทธรณ์พร้อมทั้งบริวารออกจากที่ดินตามระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้กำหนด ไปพร้อมกับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการด้วย

หมวด ๕

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในรายละเอียดได้ ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ

นี้ และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

อำพล เสนาณรงค์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หน้า ๒๖

เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๕๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐

ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

“หนังสือรับมอบที่ดิน” หมายความว่า หนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มอบให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรเพื่อแสดงให้ทราบถึงการได้รับมอบที่ดินและได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

หน้า ๒๗

เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๕๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสันสิทธิการเข้าทำประโยชน์ที่ดินที่ได้รับมอบจาก ส.ป.ก. ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย เลิกสถาบันเกษตรกร หรือสละสิทธิ เว้นแต่จะมีการตกทอดทางมรดก ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) โอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ การเช่า เช่าซื้อ หรือการจัดให้ โดยมีค่าชดเชยไปยังบุคคลอื่นตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๓) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังต่อไปนี้

ก. สัญชาติไทย

ข. เป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ค. มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกันเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว

(๔) ไม่ปฏิบัติตามความในข้อ ๗ และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ ๘

หน้า ๒๘

เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๕๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐

การสันสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ย่อมมีผลในทันทีที่เกิดเหตุการณ์
เช่นนั้นขึ้น

สำหรับการสันสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) นั้น ให้คณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีมติ ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสันสิทธิ เว้นแต่ในกรณี
ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่จะสั่งให้เกษตรกร
หรือสถาบันเกษตรกรรายใดสันสิทธิและไม่อาจวินิจฉัยได้ ก็ให้ขอความเห็นจาก
คณะกรรมการเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งให้สันสิทธิต่อไป

การสันสิทธิตามวรรคสามให้มีผลตั้งแต่เมื่อพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตามข้อ ๑๓
แต่ถ้ามีการอุทธรณ์และคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยยืนยันว่าผู้อุทธรณ์สันสิทธิการทำ
ประโยชน์แล้ว ให้การสันสิทธิมีผลตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งมติคณะกรรมการ

ในกรณีที่การสันสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) ปรากฏต่อคณะกรรมการ
คณะกรรมการจะมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้นั้นสันสิทธิก็ได้

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งการสันสิทธิพร้อมทั้งระยะเวลาที่ให้เกษตรกร
หรือสถาบันเกษตรกรพร้อมบริวารออกจากที่ดิน หากบุคคลดังกล่าวไม่ยอมออก
จากที่ดิน ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีไม่สามารถแจ้งตามวรรคหกได้ ให้ปิดหนังสือแจ้งนั้นไว้ ณ สำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่
เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านแห่งท้องที่ ที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ"

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๓ ของระเบียบคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน

หน้า ๒๕

เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๕๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๐

จากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ถูกสั่งให้สันสิทธิตามข้อ ๑๑ เห็นว่า
คำสั่งนั้นไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือ วันที่ได้ปิดคำสั่ง โดยแสดงหลักฐาน
อ้างอิงประกอบ เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการมีมติให้สันสิทธิตามข้อ ๑๑

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐

ชูชีพ หาญสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(สำเนา)
ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย
การให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดิน
จากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. 2535
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 19 (8) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. 2535”

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2533

ข้อ 4. ในระเบียบนี้

“เกษตรกร” หมายความว่า เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า สถาบันเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(1) “หนังสือรับมอบที่ดิน” หมายความว่า หนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มอบให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร เพื่อแสดงให้ทราบถึงการได้รับมอบที่ดินและได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

“หนังสือรับมอบที่ดิน” หมายความว่า หนังสือที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มอบให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร เพื่อแสดงให้ทราบถึงการได้รับมอบที่ดินและได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

“สัญญาจัดให้โดยมีค่าชดเชย” หมายความว่า สัญญาที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดทำกับเกษตรกรที่ได้รับที่ดินเพิ่มขึ้นจากการจัดให้เกินกว่าที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กำหนดตามมาตรา 30 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 โดยตกลงว่าจะโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้เมื่อเกษตรกรได้ชำระค่าชดเชยครบถ้วนแล้ว

(1) เพิ่มเติมโดย ข้อ 3 ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“ส.ป.ก.” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมวด 1

การรับมอบที่ดิน

ข้อ 5. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศรายชื่อเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการเกี่ยวกับการคัดเลือกเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหนังสือรับมอบที่ดินให้ผู้ได้รับการคัดเลือก และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐาน

หากเกษตรกรผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ไม่ลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดินให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ได้รับการคัดเลือกมาลงลายมือชื่อรับมอบที่ดิน ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ภายในกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือเตือน หากผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำประโยชน์ไม่มาลงลายมือชื่อในหนังสือรับมอบที่ดิน ณ สถานที่ที่กำหนดภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้นั้นหมดสิทธิในการได้รับคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น

ข้อ 6. ในกรณีผู้ได้รับการคัดเลือกมิได้เป็นผู้ถือครองที่ดิน หรือมิได้เป็นผู้เช่าที่ดินในที่ดินแปลงที่ได้รับการจัดให้อยู่เดิม ให้มีการนำชี้แนวเขตแปลงที่ดิน และให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งกำหนดวันเวลานำชี้แนวเขตให้ผู้ได้รับการคัดเลือกทราบ โดยให้ส่งหนังสือแจ้งก่อนถึงกำหนดนัดชี้แนวเขตไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน

เมื่อผู้ได้รับการคัดเลือกมาแสดงตนตามวันเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานว่าเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจริงหรือไม่ เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วให้นำชี้แนวเขตแปลงที่ดินที่จัดให้ และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐาน

ถ้าผู้ได้รับการคัดเลือกไม่มาแสดงตนตามวันเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดทราบ หรือมาแสดงตนแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับมอบที่ดินไว้เป็นหลักฐานให้ผู้นั้นหมดสิทธิในการได้รับคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนั้น และให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจัดที่ดินนั้นให้แก่ผู้ได้รับการคัดเลือกผู้ต่อไป

หมวด 2

การทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อ 7. เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับมอบที่ดินให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ต้องทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถ และไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใดๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

(2) ยินยอมทำสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้โดยมีค่าเช่าและต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

(3) ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

(4) ไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของเนื้อที่ที่ได้รับมอบ

(5) ไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ เว้นแต่การปลูกสร้างตามสมควรสำหรับโรงเรียนที่อยู่อาศัยยุงฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรของเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรรมนั้น

(6) ดูแลรักษาหมุดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่ได้รับมอบมิให้เกิดชำรุดเสียหายหรือเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม

(7) ไม่กระทำการใดๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งก่อสร้างในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรอื่นและสภาพแวดล้อม

(8) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

(9) ปฏิบัติตามสัญญากู้ยืมที่ทำกับ ส.ป.ก. และปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่กับสถาบันการเงินหรือบุคคลที่ดำเนินงานร่วมกับ ส.ป.ก.

ข้อ 8. หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรกระทำการฝ่าฝืนข้อ 7 ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือเตือนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรละเว้นการกระทำหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่มีเหตุอันสมควรก็ให้ดำเนินการตามข้อ 11 ต่อไป

ในกรณีที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้อนุญาตทำประโยชน์ในที่ดินไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปยังบุคคลอื่น หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีหนึ่งกรณีใดในข้อ 7 และไม่สามารถหาตัวได้พบให้ดำเนินการตามข้อ 11 ได้โดยมิต้องมีการเตือน

ข้อ 9. การขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ 7(4) หรือการปลูกสร้างโรงเรียน ที่อยู่อาศัย ยุงฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรที่เกินสมควรตามข้อ 7(5) ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรยื่นคำขอ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในการอนุญาตนั้นให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงผลดีผลเสียสภาพของดินที่จะต้องเสียหาย ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและแปลงที่ดินข้างเคียง และความเป็นไปได้ในการประกอบกิจการนั้น ประกอบด้วย

ในกรณีการอนุญาตให้ดำเนินการขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ 7(4) ถ้ามีการนำดินหรือสิ่งของที่ขุดได้ออกไปนอกบริเวณที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ไม่ว่าเพื่อการใด ๆ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรต้องจ่ายเงินเท่ามูลค่าของดินหรือสิ่งของที่ขุดได้ดังกล่าวเป็นรายได้ของ ส.ป.ก. เพื่อนำเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เว้นแต่เป็นการนำออกไปโดยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

หากผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าว ไม่ดำเนินการตามที่ขออนุญาตหรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตหรือไม่ชำระเงินตามวรรคสามภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด ให้ถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ 7 และให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ต่อไป ทั้งนี้ หากผู้ได้รับอนุญาตได้เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินไปแล้ว ให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นทำที่ดินให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

การพิจารณาอนุญาตตามข้อนี้ ในกรณีมีเหตุอันควรคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดจะมอบหมายให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตแทนก็ได้

ข้อ 10. กรณีเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรใดประสงค์จะสละสิทธิการทำประโยชน์ที่ดินที่ได้รับมอบ ให้ยื่นคำขอสละสิทธิพร้อมกับคำขอบอกเลิกสัญญาเช่า หรือ สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้ โดยมีคำชัดเจน ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ ตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด

หมวด 3

การสิ้นสุดและผลของการสิ้นสุดการทำประโยชน์ที่ดิน

(2) ข้อ 11. เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบจาก ส.ป.ก. ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ตาย เลิกสถาบันเกษตรกร หรือสละสิทธิ เว้นแต่จะมีการตกทอดจากทางมรดกตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518

(2) โอนสิทธิการทำประโยชน์ การเช่า เช่าซื้อ หรือการจัดให้โดยมีคำชัดเจนไปยังบุคคลอื่น ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518

(3) ขาดคุณสมบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังต่อไปนี้

ก. สัญชาติไทย

ข. เป็นเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ค. มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกันเพียงพอ

แก่การเลี้ยงชีพอยู่แล้ว

(4) ไม่ปฏิบัติตามความในข้อ 7 และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนในข้อ 8

การสิ้นสุดตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ย่อมมีผลในทันทีที่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น

สำหรับการสิ้นสุดตามวรรคหนึ่ง (3) และ (4) นั้น ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน-จังหวัดมีมติ ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสุดสิทธิ เว้นแต่ในกรณีที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพฤติการณ์ที่จะสั่งให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรรายใดสิ้นสุดสิทธิและไม่อาจวินิจฉัยได้ ก็ให้ขอความเห็นจากคณะกรรมการเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาสั่งให้สิ้นสุดต่อไป

(2) ความเดิมในข้อ 11 ถูกยกเลิกโดยข้อ 4 ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เกี่ยวกับการเช่าทำประโยชน์ที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540

การสันนิษฐานตามวรรคสามให้มีผลตั้งแต่เมื่อพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ตามข้อ 13 แต่ดำเนินการอุทธรณ์และคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยยืนยันว่าผู้อุทธรณ์สันนิษฐานการทำให้ประโยชน์แล้ว ให้การสันนิษฐานมีผลตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งมติคณะกรรมการ

ในกรณีที่มีการสันนิษฐานตามวรรคหนึ่ง (3) และ (4) ปรากฏต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการจะมีมติให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้นั้นสันนิษฐานก็ได้

ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งการสันนิษฐานพร้อมทั้งระยะเวลาที่ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรพร้อมบริวารออกจากที่ดิน หากบุคคลดังกล่าวไม่ยอมออกจากที่ดิน ให้ปฏิรูปที่ดิน-จังหวัดดำเนินคดีการตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีไม่สามารถแจ้งตามวรรคหกได้ ให้ปิดหนังสือแจ้งนั้นไว้ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้าน แห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ แห่งละหนึ่งฉบับ

ข้อ 12. เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรใดสันนิษฐานเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามข้อ 11 ให้เลขานุการหรือผู้ซึ่งเลขานุการมอบหมายมีหนังสือเรียกสัญญาเช่า หรือสัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาจัดให้ โดยมีค่าชดเชย หรือหนังสือรับมอบที่ดินคืนให้แก่ ส.ป.ก. ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากไม่สามารถเรียกเอกสารดังกล่าวคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุใดก็ตาม ให้จัดทำเป็นประกาศของทางราชการเพื่อแสดงให้ทราบว่าเป็นเอกสารดังกล่าวเป็นอันเลิกใช้ตั้งแต่วันที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสันนิษฐานการทำให้ประโยชน์ในที่ดินนั้น โดยให้ปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ สำนักงานการ-ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้าน แห่งท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่แห่งละหนึ่งฉบับ มีกำหนดสามสิบวัน

เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้เลขานุการหรือผู้ซึ่งเลขานุการมอบหมายดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินหรือหนี้สินของเกษตรกร หรือสถาบันเกษตรกร อันเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ทางราชการได้ลงทุนไปหรือให้กู้ยืมตามสัญญา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 4

อุทธรณ์

⁽³⁾ข้อ 13. หากเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ถูกสั่งให้สันนิษฐานตามข้อ 11 เห็นว่าคำสั่งนั้นไม่เป็นธรรม ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแจ้ง หรือวันที่ได้ปิดคำสั่ง โดยแสดงหลักฐานอ้างอิงประกอบ เว้นแต่เป็นกรณีที่คณะกรรมการ มีมติให้สันนิษฐาน

⁽³⁾ ความเดิมในข้อ 13 วรรคหนึ่งถูกยกเลิกโดยข้อ 5 ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540

ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการอุทธรณ์ส่งไปยัง ส.ป.ก. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เพื่อนำเสนอกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ 14. ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีคำสั่งให้สันติ ออจอยู่ทำประโยชน์ในที่ดินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการมีคำวินิจฉัย

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยแล้ว ให้ ส.ป.ก. แจ้งคำวินิจฉัยไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัย และให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำวินิจฉัยจาก ส.ป.ก. ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ให้แจ้งระยะเวลาให้ผู้อุทธรณ์พร้อมทั้งบริวารออกจากที่ดินตามระยะเวลาที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดได้กำหนด ไปพร้อมกับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการด้วย

หมวด 5

ข้อ 15. ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในรายละเอียดได้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 สิงหาคม 2535

ลงชื่อ **อำพล เสนาณรงค์**

(นายอำพล เสนาณรงค์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรัตนา มะก้าแดง)

นิติกร 7 ว